

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU POLKOWICKIEGO
ZA 2022 ROK**

Polkowice, 23 lutego 2023 r.

Spis treści

	Strona
Wstęp	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	3
II. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia	7
III. Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej i obiektów wodnych	12
IV. Stan sanitarny środowiska pracy	29
V. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych	35
VI. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	37
VII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	39
VIII. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej	42

Wstęp

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Polkowicach jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego. Rozwiązywanie problemów zdrowia publicznego prowadzono kompleksowo poddając szczegółowej analizie zagadnienia wynikające z nadzoru bieżącego jak i zapobiegawczego przy jednoczesnym zaangażowaniu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. W działaniach tych współpracowano z organami samorządowymi, inspekcjami i służbami o podobnej lub zbieżnej problematyce.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

ANALIZA WYBRANYCH JEDNOSTEK CHOROBOWYCH

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

W 2022 roku odnotowano **3406** potwierdzonych oraz **26** możliwych przypadków zakażeń **SARS-CoV-2**. Z ogółu zachorowań **57** osób **hospitalizowano**.

Zmarły 24 osoby.

Ogół zachorowań od początku pandemii / lata 2020 – 2022 /

ROK	Przypadek potwierdzony	Przypadek możliwy	hospitalizacja
2020	1835	2	75
2021	4758	0	108
2022	3406	26	57
RAZEM	9 999	28	240
RAZEM	10 027		

Zgony powodu zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) / lata 2020-2022 /

ROK	Liczba zgonów wg wieku zmarłych				RAZEM
	30-39	40-49	50-59	60+	30-60+
2020	0	0	5	27	32
2021	1	1	3	77	82
2022	1	1	1	21	24
RAZEM	2	2	9	125	138

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku 2022 **zatruciu pokarmowemu** wywołanego przez pałeczki Salmonella uległo **11 osób**, z których **9 hospitalizowano**. W **5 przypadkach** potwierdzonym czynnikiem etiologicznym była pałeczka z rodzaju **Salmonella Enteritidis**, w **1 Salmonella Kottbus**. W pozostałych przypadkach serotypu nie określono. Przyczyny zatrucia nie ustalono. Nie odnotowano **ognisk zatrucia pokarmowego**.

Nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę, wzw typu A oraz zatruc żywnością skażoną biologicznie, chemicznie lub toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm.

Zakażenia jelitowe

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **57 wirusowych** zakażeń jelitowych – w 56 przypadkach przyczyną były **rotawirusy** oraz **16 bakteryjnych** wywołanych przez **Clostridium difficile**.

Choroby wieku dziecięcego

W 2022 r. odnotowano **pięciokrotny wzrost** zachorowań na **ospę wietrzną (choroba sezonowa)**. Zarejestrowano 206 przypadków /w roku 2021 - 44/. Najwięcej zachorowań –119, odnotowano wśród mieszkańców miasta, natomiast 157 przypadków w grupie wiekowej 0-5 lat. Żadnej z osób chorych nie poddano hospitalizacji.

Zgłoszono **3 możliwe** przypadki **zachorowania na świnkę** /w roku 2021 nie odnotowano /.

Zachorowań na **odrę** nie odnotowano

Zarejestrowano **1** zachorowanie na **różyczkę**

Choroby odzwierzęce

W 2022 roku przeprowadzono 17 wywiadów z osobami, które miały kontakt ze **zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę**.

Do szczepień poekspozycyjnych zakwalifikowano **2 osoby**, które otrzymały pełny cykl szczepień.

W 1 przypadku mężczyzna został ugryziony przez nieznanego kota, natomiast sprawcą drugiego pokąsania była mysz.

W przypadku **boreliozy** zachorowaniu uległa **1 osoba** / w roku 2021 – 3/.

Zakażenia krwiopochodne

Wirusowe Zakażenia Wątroby typu B

Zarejestrowano 1 zachorowanie.

Wirusowe Zapalenia Wątroby typu C

Zgłoszono 3 przypadki zachorowania.

Zarejestrowano **1 przypadek** zakażenia **HIV oraz zachorowanie i zgon z powodu AIDS - zgłoszenie dotyczy 59 – letniego mężczyzny.**

Na bieżąco sporządzano wywiady epidemiologiczne i dokonywano ich rejestracji w systemie SEPIS (Covid-19) oraz w EPIBAZIE. Objęto nadzorem epidemiologicznym nosiciele pałeczek jelitowych oraz osoby z ich otoczenia. Współpracowano z Wojewódzką Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną we Wrocławiu, z ościennymi Stacjami Sanitarno – Epidemiologicznymi, z Inspekcją Weterynaryjną oraz z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, które dokonywały zgłoszeń zachorowań/podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne.

W maju 2022 roku został zniesiony stan epidemii, a wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego. W związku zmniejszą ilością wykonywanych testów w kierunku SARS-CoV-2, a tym samym zmniejszeniem liczby zarejestrowanych przypadków COVID-19, decyzją Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Polkowicach współpracuje z pozostałymi powiatami województwa dolnośląskiego w ramach Wirtualnej Stacji. Dyżurując w wyznaczone dni rozwiązuje zgłoszenia zachorowań na COVID-19 ze wszystkich stacji podległych WSSE we Wrocławiu. W związku z wojną na Ukrainie i napływem do Polski uchodźców, w tym do powiatu polkowickiego, stacja raportowała zakażenia występujące wśród uchodźców oraz przesyłała raporty dotyczące dostępności do opieki zdrowotnej oraz zagrożeniach w związku z napływem uchodźców. Ponadto stacja wypełnia obowiązki wynikające z przepisów, planu pracy i zadań z nich wynikających.

Przeprowadzono 51 kontroli sanitarnych wśród podmiotów, które świadczą usługi lecznicze.

Szczepienia ochronne

W roku sprawozdawczym 2022 bieżącemu nadzorowi sanitarnemu podlegało, podobnie jak w roku ubiegłym, 8 punktów szczepień na terenie powiatu polkowickiego. Liczba dzieci i młodzieży podlegających szczepieniom ochronnym od 0 do 19 lat wynosiła 10983.

W roku 2022 zaplanowanych było 8 kontroli i wszystkie wykonano. Podczas kontroli w punkcie szczepień nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych, nieprawidłowości w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej szczepień ochronnych. Ponadto decyzją stacji wojewódzkiej dokonano oceny gospodarki preparatami szczepionkowymi. Wszystkie szczepienia zarówno obowiązkowe jak i zalecane wykonywane były na bieżąco, według obowiązującego w 2022 roku Programu Szczepień Ochronnych. Dokumentacja dotycząca szczepień ochronnych w kontrolowanym punkcie szczepień prowadzona jest prawidłowo i na bieżąco. Wszystkie obowiązujące sprawozdania oraz informacje ze szczepień przekazywane były w terminie do PSSE w Polkowicach. Rodzice, którzy nie wyrazili zgody na poddanie swoich dzieci szczepieniom obowiązkowym dołączyli stosowne oświadczenia potwierdzone własnoręcznym podpisem. Wcześniej przeprowadzono z „opornymi” rodzicami liczne rozmowy, podczas których uświadomiono ich o znaczeniu szczepień ochronnych. Zalecono, aby we wszystkich

punktach szczepień prowadzony był całodobowy monitoring pomiarów temperatury w lodówkach do przechowywania preparatów szczepionkowych.

Co kwartał sporządzano i przekazywano do WSSE analizy i sprawozdania dotyczące:

- nadzoru nad kartami uodpornienia
- analizy zużycia preparatów szczepionkowych
- sprawozdania ze zużycia szczepionek

Sporządzano również roczną informację dotyczącą osób uchylających się od szczepień ochronnych.

Wszelkie wytyczne, zalecenia oraz informacje dotyczące szczepień ochronnych przekazywane były na bieżąco do podległych punktów szczepień.

W PSSE Polkowice prowadzono na bieżąco codzienny monitoring temperatury w lodówce do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz sprawdzano termotorby służące do transportu preparatów szczepionkowych, pobieranych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Wrocławiu (według wcześniej sporządzonego zapotrzebowania), a następnie wydawanych do podległych punktów szczepień według zapotrzebowania.

W 2022 roku w powiecie polkowickim zgodnie z obowiązującym w 2022 roku Programem Szczepień Ochronnych wykonano 8863 szczepienia, w tym:

DTP (przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi) – 463

POLIO (przeciwno poliomyelitis) – 350

WZW typu B (przeciwno wirusowemu zapaleniu wątroby) – 470

MMR II (przeciwno odrze, śwince i różyczce) – 1536

HIB (przeciwno (haemophilus influenzae) – 481

Td (przeciwno tężcowi i błonicy) – 517

dTap ((przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi) - 651

T (przeciwno tężcowi) - 786

Przeciwno Streptococcus pneumoniae – 1336

Przeciwno ospie wietrznej – 141

Szczepionkami skojarzonymi zaszczepiono 846 osób.

Wykonano 25 szczepień przeciwno meningokokom poza PSO.

Od 2021 roku wprowadzono obowiązkowe szczepienia niemowląt przeciwno rotawirusom. W roku 2022 podano 1244 dawki szczepionki.

W ramach refundacji przez Urzędy Gminy zaszczepiono: w Gminie Polkowice 976 osób powyżej 60 roku życia przeciwno grypie sezonowej, 325 dziewczynek przeciwno brodawczakowi ludzkiemu oraz 210 osób powyżej 60 r.ż. przeciwno pneumokokowemu zapaleniu płuc.

W 2022 roku zarejestrowano 6 niepożądanych odczynów poszczepiennych wśród dzieci. 2 przypadki spowodowane były szczepionkami przeciwno różyczce, odrze i śwince w połączeniu ze szczepieniem przeciwno pneumokokowemu zapaleniu płuc, 1 przypadek po szczepieniu przeciwno wzv typu B, 1 odczyn po szczepieniu przeciwno gruźlicy, 1 po szczepieniu przeciwno haemophilus influenzae typ b oraz 1 odczyn po szczepieniu przeciwno rotawirusom. Wszystkie odczyny poszczepienne miały charakter łagodny.

W związku z wojną na Ukrainie i uchodźcami, którzy przybyli do Polski, w tym do powiatu polkowickiego, zrealizowane zostały szczepienia wśród dzieci z Ukrainy, zgodnie z kalendarzem szczepień. Wykonanych zostało 81 szczepień:

11 osób przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi (DTP)

T (przeciwko tężcowi) -3 osoby

WZW typu B (przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby) -9

MMR II (przeciwko odrze, śwince i różyczce) -8

POLIO (przeciwko poliomyelitis) – 7

HIB (przeciwko (haemophilus influenzae) – 10

Przeciwko Streptococcus pneumoniae – 18

Przeciw rotawirusom – 9.

Szczepionkami skojarzonymi zaszczepiono 6 dzieci.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w 2022 roku, we wszystkich punktach szczepień podległych nadzorowi Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Polkowicach, jest zadawalające i podobnie jak w latach ubiegłych utrzymane na wysokim poziomie.

II. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

W roku 2022 na terenie działania PSSE w Polkowicach bieżącym nadzorem objęto w sumie 683 obiekty, w tym 16 obiektów produkcji żywności, 1 gospodarstwo produkcji pierwotnej prowadzące rolniczy handel detaliczny, 120 gospodarstw rolnych, 7 producentów żywności w warunkach domowych, 2 inne wytwórnie żywności, 313 – obrotu żywnością oraz 138 zakładów żywienia zbiorowego otwartego i 73 – żywienia zbiorowego zamkniętego. Ponadto w 13 zakładach prowadzi się magazynowanie lub obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Zaplanowano 237 kontroli sanitarnych, a przeprowadzono ich 362 (299 kontroli zakładów wpisanych do rejestru Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Polkowicach oraz dodatkowo 48 kontroli granicznych, 12 kontroli placu targowego pod kątem sprzedaży ryb z zanieczyszczonej Odry oraz 3 kontrole letnich obozów dla dzieci i młodzieży). Nie zrealizowano 65 kontroli sanitarnych z powodu likwidacji bądź zawieszenia działalności zakładów oraz działań podejmowanych przez pracowników oddziału BŻ z powodu stanu epidemii COVID-19.

W roku 2022 przeprowadzono 48 kontroli granicznych dotyczących materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. 5 kontroli przeprowadzono u przedsiębiorcy w miejscu złożenia towaru w Polkowicach, a w pozostałych 43 przypadkach kontrole obejmowały ocenę dokumentacji dostarczonej przez przedsiębiorcę. Analizowano deklaracje zgodności, certyfikaty, wyniki badań laboratoryjnych i inne dokumenty dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 48 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez materiały do kontaktu z żywnością.

W ciągu minionego roku w związku z sytuacją śnięcia ryb na Odrze przeprowadzono regularne kontrole placu targowego w Polkowicach pod kątem sprzedaży ryb i ich identyfikowalności. Przeprowadzono 12 tego typu kontroli, w trakcie których nie stwierdzono sprzedaży ryb.

Ponadto podczas ubiegłego roku skontrolowano 3 miejsca okazjonalnego wypoczynku dzieci i młodzieży zgłoszone do Bazy MEN – 1 obóz konny i 2 obozy harcerskie.

Uczestnicy obozu konnego otrzymywali posiłki w postaci śniadań, II-daniowych obiadów oraz kolacji dostarczanych przez firmę cateringową. Posiłki dostarczano 3x dziennie jako pojedyncze porcje, opakowane w opakowania jednorazowe. Wraz z posiłkami dostarczano również jednorazowe sztućce. Posiłki spożywane były w wydzielonej jadalni lub na dworze. Obok jadalni znajdowała się łazienka z umywalką do mycia rąk.

Podczas 2 obozów harcerskich pod namiotami żywienie uczestników obejmowało 5 posiłków (śniadanie, II śniadanie, obiad I-daniowy, podwieczorek oraz kolacja). Uczestnicy obozów posiłki przygotowywali samodzielnie z produktów spożywczych w opakowaniach jednostkowych zakupywanych w okolicznych sklepach. Zakupy dokonywane były codziennie, według bieżących potrzeb, i przewożone w zamkniętych pojemnikach przeznaczonym do tego celu środkiem transportu. Żywność, w niewielkiej ilości, przetrzymywana była w magazynie żywnościowym urządzonym w specjalnie do tego celu przeznaczonym miejscu – namiocie, w którym zapewniono regały (przetrzymywano wodę w butelkach 5l, chleb w opakowaniach jednostkowych), oraz chłodnię – tzw. ziemiankę – piwniczkę zbudowaną w ziemi. Produkty przechowywane w ziemiance odpowiednio zabezpieczono przed zanieczyszczeniem – w zamykanych pojemnikach spełniających wymagania określone dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, z zachowaniem segregacji produktów. Do przygotowywania posiłków używano wody butelkowanej w oryginalnych opakowaniach jednostkowych oznakowanych przez producenta. Do mycia naczyń kuchennych (miski, garnki) oraz stołowych (menzażki, sztućce, kubki) używano wody dostarczanej przez Ochotniczą Straż Pożarną, wodę przetrzymywano w oznakowanym zbiorniku – cysternie – ustawionym w miejscu zabezpieczonym i zacienionym. Naczynia stołowe wyparzone były wrzątkiem. Zapewniono środki czystości – płyny do mycia naczyń, mydła w płynie do mycia rąk, gąbki, zmywaki; opracowano instrukcję mycia rąk.

W 2022 roku pracownik Stacji – działu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w ramach Światowego Dnia Seniora prowadził działania oświatowe dotyczące zbierania grzybów i zatruc grzybami. Ponadto wydano 5 atestów na grzyby suszone i 3 – na grzyby świeże.

W ubiegłym roku do PSSE w Polkowicach wniesiono 6 wniosków o interwencję, które dotyczyły:

- stwierdzenia nieświeżego mięsa drobiowego w markecie - przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zarzutów wniesionych w treści wniosku,
- złych warunków sanitarnych oraz obecności szkodników w restauracji, w trakcie kontroli sanitarnej nie potwierdzono zarzutów,

- naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych w sezonowym punkcie gastronomicznym, kontrola potwierdziła zarzuty wniesione w treści wniosku, pracownika ukarano mandatem karnym,
- zakupu mięsa opakowanego po upływie terminu przydatności do spożycia – wniosku nie potwierdzono,
- zakupu napoju w puszcze z nalotem grzybopodobnym – wniosku nie potwierdzono,
- naruszenia zasad higieny w sklepie – kontroli nie przeprowadzono w związku z brakiem uzupełnienia danych i informacji przez stronę.

Podczas bieżących kontroli sanitarnych w 38 placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego (1 stołówka OPS, 5 żłobków, 14 stołówek szkolnych, 1 stołówka na kolonii, 16 stołówek przedszkolnych, 1 stołówka w ZOL) dokonano jakościowej oceny żywienia na podstawie okazywanych jadłospisów dekadowych.

Ocena sposobu żywienia została przeprowadzona na podstawie zaleceń Instytutu Żywności i Żywienia oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

W kontrolowanych placówkach produkcja potraw odbywała się z wykorzystaniem surowców ze wszystkich grup środków spożywczych, które mogą dostarczyć różnorodnych składników odżywczych. Skład i jakość posiłków były prawidłowe. Posiłki zawierały produkty zbożowe, ziemniaki, warzywa, owoce, produkty mleczne, mięso, ryby, jaja oraz tłuszcze. Zupy, sosy i kompoty sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych. Potrawy poddawano obróbce termicznej w piecach konwekcyjno-parowych. Do przyprawiania potraw używano naturalnych przypraw i suszonych ziół, bez dodatku glutamianu sodowego. Posiłki były źródłem pełnowartościowego białka (mięso, ryby, jaja, rośliny strączkowe, przetwory mleczne), zawierały warzywa będące dobrym źródłem składników mineralnych i witamin oraz produkty zbożowe.

W roku 2022 odebrano 25 powiadomień w ramach systemu RASFF, w tym alarmowych oraz informacyjnych. Powiadomienia dotyczyły: zanieczyszczenia produktu fragmentami szkła, tworzywa sztucznego, a także metalowego ciała obcego; zanieczyszczenia tlenkiem etylenu produktów cukierniczych; zanieczyszczenia pałeczkami *Salmonella* wyrobów mięsnych, makaronów oraz wyrobów czekoladowych dla dzieci marki Kinder; pozostałości pestycydów w musie owocowym dla dzieci, cytrynach oraz w kaszy gryczanej; migracji amin aromatycznych oraz ołowiu i kadmu w materiałach do kontaktu z żywnością; obecności białka orzeszków ziemnych w kapsułkach suplementu diety; obecności ochratoksyny w rodzynekach; bombażu w sosie; przekroczenia NDP kadmu w marchewce mrożonej; obecność estrów 3-MCPD kwasów tłuszczowych w ciastkach; obecności niedozwolonego składnika nowej żywności w produkcie (*Artemisia annua*); przekroczenia zawartości benzoesu sodu i sorbinianu potasu, obecności niezadeklarowanej w wykazie substancji słodzącej –

acesulfamu K, zastosowanie niedopuszczalnej substancji słodzącej – cyklaminianów oraz niewłaściwego oznakowania koktajlu z owoców morza w zalewie.

Na każdą przekazywaną informację o niebezpiecznych produktach, natychmiastowo reagowano i podejmowano działania zgodnie z zasadami systemu RASFF.

W roku 2022 nie wysyłano do systemu RASFF własnych powiadomień.

Minionym roku wydano:

- 24 decyzje administracyjne (12 – w związku z naruszeniem wymagań higienicznych, 1 – w związku z przedłużeniem terminu wykonania decyzji, 9 – w związku z umorzeniem i 2 – w związku z zatwierdzeniem warunkowym zakładów)
- 48 decyzji w związku z zatwierdzeniem zakładu
- 65 decyzji rachunkowych
- 56 decyzji w związku z wykreśleniem z rejestru

Razem 193 decyzje.

Ponadto wydano 5 zawiadomień o przekazaniu sprawy w związku z: wykryciem szczepów bakterii opornych na cefalosporyny w próbce fileta z piersi z kurczaka, stwierdzeniem zawartości furanu w próbce kawy, stwierdzeniem w obrocie zanieczyszczonych brudnych jaj, niewłaściwym oznakowaniem kiełbasy surowej białej extra oraz łososia świeżego.

Dokonano 24 wpisy do rejestru, które dotyczyły gospodarstw rolnych, produkcji w warunkach domowych, sklepów wprowadzających do obrotu materiały do kontaktu z żywnością, sprzedaży internetowej kawy i herbaty oraz suplementów diety i bidonów, punktów sprzedaży warzyw na targowisku.

Dodatkowo dokonano 3 zmian w rejestrze, w związku ze zmianą przedsiębiorców prowadzących działalność w zatwierdzonych już obiektach.

Nałożono 9 mandatów na łączną kwotę 3000 PLN.

Skontrolowano 234 obiekty, w 155 wypełniono arkusze oceny stanu sanitarnego, na podstawie których zakłady kwalifikowano do odpowiedniej kategorii ryzyka. W części zakładów stwierdzono nieprawidłowości:

- piekarnia - stwierdzono brudny sprzęt produkcyjny w hali produkcyjnej; brudne powierzchnie ścian oraz podłóg w hali produkcyjnej; brudną komorę basenu do mycia skrzynek; brudne regały, podłogę oraz pojemniki w pomieszczeniu magazynowania artykułów spożywczych; nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych – brak zachowanej segregacji – w lodówce przechowywano drożdże i ser biały razem z nieopakowanymi jajami; brudne ściany i sufity w pomieszczeniu magazynu artykułów spożywczych, szatni, toalety, korytarzu komunikacyjnym przy magazynie mąki, korytarzu komunikacyjnym na piętrze przy biurze, korytarzu komunikacyjnym przy schodach prowadzących na piętro budynku, drzwi wejściowe od strony zaplecza, w korytarzu komunikacyjnym przy schodach prowadzących na piętro budynku brudne; obecność latających szkodników zbożowo-mącznych

w hali produkcyjnej; niewłaściwą realizację procedur GHP – zapisy nieadekwatne do stanu faktycznego.

- ciastkarnia – stwierdzono stan techniczny pomieszczeń i sprzętów; brak atestu dopuszczającego do kontaktu z żywnością na opakowania kartonowe, w których przetrzymywano wyrób gotowy oczekujący na zapakowanie, niewłaściwą realizację procedur GHP

- sklepy spożywcze – stwierdzono: wprowadzanie do obrotu handlowego artykułów spożywczych przeterminowanych; przetrzymywanie na zapleczu sklepu, w zamrażarce dużej ilości asortymentu spożywczego tzw. do zwrotu; niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętów; nieprawidłowe warunki przechowywania żywności (bez podestów); brak oznakowania niektórych środków spożywczych; brak orzeczenia dla celów sanitarno-epidemiologicznych właścicieli sklepów; brak dokumentacji GHP/GMP oraz HACCP oraz prowadzenia zapisów z tego zakresu; brak możliwości śledzenia pochodzenia i identyfikacji środków spożywczych; brak decyzji zezwalającej na środek transportu, którym przywożone są środki spożywcze z zakładu produkcyjnego.

- restauracje – stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i sprzętów, nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych, brak termometrów w urządzeniach chłodniczych, brak do okazania dokumentów poświadczających sposób usuwania odpadów i tłuszczów smaźalniczych, brak zapisów w dokumentacji GHP/GMP z zakresu dostaw żywności, a prowadzone zapisy z zakresu utrzymania czystości i porządków nieadekwatne do zastanego nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego obiektu, wprowadzanie do produkcji brudnych jaj, zanieczyszczonych piórami oraz odchodami zwierzęcymi oraz przechowywanie ich razem z warzywami gotowymi bezpośrednio do spożycia; brak udokumentowania właściwej jakości zdrowotnej wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie produkowanego w zakładzie, dostarczanie posiłków do klienta zewnętrznego środkiem transportu, który nie posiadał zatwierdzenia na działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, brak orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych kierowcy rozwożącego posiłki.

- tymczasowy zakład małej gastronomii – stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny urządzeń i sprzętów oraz powierzchni roboczych, nieprawidłowe warunki przechowywania żywności, nieprawidłowe przetrzymywanie odpadów, brak skutecznego zabezpieczenia obiektu przed dostępem szkodników oraz zwierząt – w obiekcie stwierdzono znaczną ilość much.

- stołówka przedszkolna – stwierdzono zły stan posadzki w pomieszczeniach obiektu

- inne zakłady żywienia (wydawalnie mleka) – zły stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów, posadzek i drzwi w pomieszczeniach obiektów

W 2022 roku pobrano i zbadano łącznie 147 prób – 143 próby żywności, 4 próby materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pobrane próby zostały zbadane w laboratoriach PIS województwa dolnośląskiego, pomorskiego, małopolskiego, mazowieckiego, świętokrzyskiego, opolskiego w kierunku parametrów mikrobiologicznych, chemicznych i organoleptyki oraz w Państwowym Instytucie Badawczym Państwowego Instytutu Weterynarii

w Puławach w kierunku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. W 125 pobranych próbach oceniono znakowanie, dla 86 dokonano oceny organoleptycznej.

Ilość badanych próbek w poszczególnych kierunkach:

- mikrobiologia – 80 próbek żywności
- metale – 20 próbek
- pestycydy – 7 próbek
- mikotoksyny – 5 próbek
- alkaloidy sporyszu – 2 próbki
- azotany – 1 próbka
- WWA – 2 próbki
- substancje dodatkowe – 9 próbek
- witaminy i minerały – 6 próbek
- zawartość jodu w soli – 2 próbki
- kwasy tłuszczowe nienasycone – 2 próbki
- kwas erukowy – 2 próbki
- furan, 2-metylofuran, 3-metylofuran – 1 próbka
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe – 2 próbki
- migracja kadmu i ołowiu - 1 próbka materiałów do kontaktu z żywnością
- migracja specyficzna formaldehydu – 1 próbka materiałów do kontaktu z żywnością
- formaldehyd – 1 próbka materiałów do kontaktu z żywnością
- ocena organoleptyczna – 1 próbka materiałów do kontaktu z żywnością
- znakowanie – 2 próbki

W sumie zakwestionowano 6 prób żywności ze względu na nieprawidłowe oznakowanie (1 próbka łososia świeżego filetu oraz 5 próbek kiełbasy białej surowej extra).

W 12 zakładach (piekarnia, gastronomia) za pomocą testu Oleotest oceniono jakość tłuszczów smażalniczych – ich jakość była prawidłowa.

Działalność organów urzędowej kontroli żywności na terenie powiatu polkowickiego miała na celu sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

III. CHARAKTERYSTYKA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I OBIEKTÓW WODNYCH

1. ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

1.1. WODOCIĄGI SIECIOWE

Wodociągi w przedziale produkcji 1 001 – 10 000m³/dobę

Wodociąg Sucha Górna /miejski/ - urządzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę dostarczające wodę do następujących miejscowości: Polkowice, Moskorzyn, Sucha Górna, Kaźmierzów, Guzice, Trzebcz, Żuków, Sobin, Nowa Wieś Lubińska, Jędrzychów. Woda ujmowana jest z 8 studni głębinowych wierconych i rozprowadzana siecią typu mieszanego /PCV, PEHD, stal/ do odbiorców. Woda uzdatniana jest przez aerację, odżelazianie i odmanganianie. Prowadzony jest proces płukania filtrów /filtry ciśnieniowe zamknięte Culligan, złoża katalityczne i piaski filtracyjne/. Czysta woda wodociągowa gromadzona jest w 2 żelbetonowych zbiornikach, w budynku SUW zorganizowano chlorownię wyposażoną zgodnie z wymaganiami sanitarnymi, halę z urządzeniami pompującymi i filtrującymi. Dodatkowo budynek wyposażony jest w pomieszczenie biurowe oraz pomieszczenie socjalne i higieniczno-sanitarne. Odprowadzenie wód deszczowych z połąci dachowych do kanalizacji popłuczyn i wód nadmiarowych, z powierzchni drogowych, utwardzonych wody odprowadzane są na teren działki. Teren SUW ogrodzony, zadbane, zazieleniony trawa koszona na bieżąco, brama główna zamykana, tablica informacyjna czytelna. Woda z przedmiotowego wodociągu badana przez akredytowane Laboratorium Zewnętrzne /Laboratorium zakładowe PGM Sp. z o.o. w Polkowicach zostało zlikwidowane w 2021r./.. Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wyznaczone. Badane próbki wody spełniały normy pod względem fizycznym i mikrobiologicznym, na koniec roku woda odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Wodociąg Polkowice /wiejski/ – wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę odbiorców przemysłowych, tj. Szyby KGHM ZG „Polkowice-Sierszowice” - PG, P-VII, PZ ,ZG „Rudna”- RZ. Teren stacji uzdatniania oznakowany i ogrodzony. Stacja Uzdatniania Wody posiada całodobowy nadzór. Urządzenia uzdatniające wodę tj.: odmanganiacze i odżelaziacze. Zbiornik wody czystej znajduje się przy stacji uzdatniania wody. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez Akredytowane Laboratoria. Pobrane w 2022r. próby w zakresie oznaczonych parametrów spełniały normy pod względem mikrobiologicznym i chemicznym.

Wodociągi w przedziale produkcji 101 – 1 000m³/dobę

Wodociąg Przemków /miejski/ – woda surowa dostarczana jest z 3 studni głębinowych, siecią mieszaną z azbesto-cementu, PCV, PE, stali i żeliwa, do odbiorców większej części miasta Przemków. Obiekt hydroforni zmodernizowany, obecnie nie wymaga obsługi ludzi. Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej wyznaczone. Zbiornik wody czystej żelbetonowy w dobrym stanie technicznym, woda nie podlega uzdatnianiu, w razie potrzeby jest napowietrzana i dezynfekowana. Woda pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym odpowiada normom sanitarnym i jest przydatna do spożycia przez ludzi. Stan techniczny urządzenia wodociągowego nie budził zastrzeżeń. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria. Pobrane w 2022r. próby w zakresie oznaczonych parametrów spełniały normy pod względem chemicznym.

Odnotowano w próbie wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego z sieci wodociągowej przekroczenie liczby bakterii grupy coli, płukanie wodociągu wykazało poprawę jakości wody.

Wodociąg Trzebnice /wiejski/ – wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę mieszkańców pięciu wsi: Trzebnice, Żabice, Ogrodziska, Raków i Chocianowiec. Woda dostarczana z trzech studni głębinowych, nie jest poddawana procesom uzdatniania/ stosuje się tylko napowietrzanie/. Przy hydroforni znajduje się zbiornik wody czystej. Woda chlorowana jest tylko w przypadku awarii sieci wodociągowej podchlorynem sodu. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody przez przedsiębiorstwo. Wyniki przekazywane zgodnie z przedłożonym harmonogramem. W 2022r. w ramach nadzoru sanitarnego pobrano próby do badań w zakresie monitoringu przeglądowego. Jakość wody odpowiadała obowiązującym przepisom.

Wodociąg Szklarki /wiejski/ - wodociąg sieciowy typu mieszanego /PCV, stal, żeliwo, cemento-azbest/ zaopatruje w wodę Szklarki, Przemków, Piotrowice i Karpie. Woda surowa tłoczona z 2 studni wierconych do SUW i poddawana procesowi uzdatniania /odżelazianie, odmanganianie/, w razie potrzeby aeracja i dezynfekcja. Budynek Stacji i urządzenia wodociągowe w dobrym stanie technicznym. Zbiornik wody czystej metalowy, znajduje się na terenie SUW, płukany w określonych odstępach czasowych. Strefy ochrony bezpośredniej wyznaczone, strefy pośrednie niewyznaczone. Teren przyległy czysty, zazieleniony, zadbane, ogrodzony, wyposażony w tablicę informacyjną. Badania wody wykonane w ramach nadzoru sanitarnego wykazały, że woda odpowiada wymaganiom pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria.

Wodociąg Radwanice /wiejski/ – wodociąg sieciowy zasilany jest w wodę z czterech studni głębinowych, komory studzienne zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. W wodę zaopatrywanych jest 8 miejscowości, tj. Przesieczna, Borów, Łagoszów Wielki, Dobromil, Lipin, Drożów, Drożyna i Radwanice. Teren Stacji Uzdatniania Wody ogrodzony i oznakowany tablicą informacyjną. Woda poddawana jest procesom uzdatniania /odżelazianie, odmanganianie/, płukanie odbywa się zgodnie z opracowaną technologią a popłuczyny odprowadzane do osadnika, a następnie do przydrożnego rowu. Napowietrzanie wody odbywa się automatycznie. Przy Stacji Uzdatniania Wody znajduje się zbiornik wody czystej, stan sanitarny zbiornika wyrównawczego nie budzi zastrzeżeń.

Woda chlorowana jest tylko w przypadku awarii sieci wodociągowej podchlorynem sodu.

Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody przez przedsiębiorstwo. Woda badana przez Akredytowane Laboratoria zgodnie z harmonogramem. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano próby do badań w zakresie monitoringu przeglądowego. Jakość wody w 2022r. odpowiadała obowiązującym przepisom.

Wodociąg Kłobuczyn /wiejski/ – woda czerpana jest z dwóch studni głębinowych, posiadających wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej, strefy pośrednie niewyznaczone. Wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę wsie: Gaworzyce, Koźlice, Mieszków Dzików i Kłobuczyn. W Stacji Uzdatniania Wody wyodrębniono następujące pomieszczenia: hala filtrów, pomieszczenie socjalne, chlorownia i sanitariat. Urządzenia uzdatniające technicznie sprawne, płukanie urządzeń automatyczne. Woda poddawana jest chlorowaniu tylko w przypadku awarii sieci wodociągowej podchlorynem sodu. Woda pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym spełniała wymagania sanitarne. Przedsiębiorca prowadzi kontrolę wewnętrzną, badania wykonywane w laboratorium akredytowanym. Wyniki przekazywane zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem.

Wodociąg Sierszowice /wiejski/ - wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę miejscowość Bądzów /powiat głogowski/ i Szyb „Polkowice-Sierszowice” SW – 1. Woda surowa podawana z 6 studni głębinowych, znajdujących się w rejonie wsi Potoczek. Woda poddawana jest procesom napowietrzania, odżelazienia i odmanganiania. Płukanie urządzeń uzdatniających odbywa się automatycznie, popłuczyny wody odprowadzane do oczyszczalni ścieków przemysłowych na szybie R IX „Polkowice-Sierszowice”. Przedsiębiorca prowadzi kontrolę wewnętrzną, badania wykonywane przez Akredytowane Laboratoria. Pobrano próby wody w ramach nadzoru w zakresie monitoringu przeglądownego. Jakość wody pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym w roku 2022 odpowiadała obowiązującym przepisom. Wyniki z kontroli wewnętrznej przekazywane zgodnie z przedłożonym harmonogramem.

Wodociąg Brunów /wiejski/ – wodociąg sieciowy, zaopatruje w wodę trzy miejscowości: Brunów /powiat polkowicki/, Górzycy i Krzeczyn Mały /powiat lubiński/. Woda dostarczana jest z dwóch studni głębinowych. Teren stacji ogrodzony. Proces uzdatniania wody poprzez odżelazianie i odmanganianie. Dwa zbiorniki wody czystej znajdują się na terenie leśnym Płukanie odbywa się zgodnie z opracowaną technologią a popłuczyny odprowadzane do odstojnika, a następnie do rowu melioracyjnego. Prowadzona jest kontrola wewnętrzną zgodnie z obowiązującymi przepisami. W roku 2022 jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia.

Wodociąg Grębocice /wiejski/ – wodociąg publiczny zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Grębocice, Retków, Proszyce, Stara Rzeka, Grodowiec, Duża Wólka, Świnino, Bieńków, Obiszów, Kwielice, Ogorzelec, Wilczyn, Grodziszczce, Krzydłowice, Proszówek. Sieć typu mieszanego /PCV, stal, PE/. Prowadzony jest proces płukania filtrów pospiesznych ze złożami z piasku kwarcowego. Zbiornik wody czystej żelbetonowy. Stacja uzdatniania wody bezobsługowa, automatyczna znajduje się w Grębocicach. Stacja ogrodzona i oznakowana. Woda ujmowana z 3 studni głębinowych wierconych. W Stacji zachodzą procesy uzdatniające wodę surową takie jak aeracja, odżelazianie i odmanganianie.

Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej niewyznaczone. Na koniec roku sprawozdawczego wodociąg oceniono jako dobry. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria. Woda pobrana w ramach nadzoru sanitarnego spełniała wymagania sanitarne zarówno pod względem fizykochemicznym jak i mikrobiologicznym.

Wodociąg Rzeczyca /wiejski/ – stacja uzdatniania wody w Rzeczyca korzysta z 2 studni głębinowych wierconych. Zaopatruje w wodę uzdatnioną następujące miejscowości: Rzeczyca, Trzęsów, Żabice, Szymocin, Bucze, Czerńczyce. Obiekt po całkowitej modernizacji i rozbudowie /budynki SUW Rzeczyca, filtracja jednostopniowa przez złoża kwarcowe oraz złoża katalityczne/. Budynek ogrodzony, oznakowany, teren przyległy czysty, zazieleniony. Wykonano nowe drogi komunikacji wewnętrznej terenu hydroforni – nawierzchnia z kostki polbruk. Woda siecią mieszaną /PCV, PE i stal/, trafiająca do użytkowników poddawana jest procesom aeracji, odżelaziania i odmanganiania, dezynfekcja wody podchlorynem sodu w zależności od potrzeb. Strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej niewyznaczone. Prowadzony jest automatyczny proces płukania ciśnieniowych filtrów pośpiesznych. Zbiornik wyrównawczy wody czystej żelbetonowy. Urządzenie wodociągowe po całkowitej modernizacji. Woda spełniała wymagania w zakresie badanych parametrów w ramach nadzoru sanitarnego. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria.

Wodociąg Strogoborzyce /wiejski/– wodociąg zaopatruje pięć miejscowości: Strogoborzyce, Sieroszowice, Nowa Kuźnia, Kłębanowice, Teodorów i Buczyna. Woda dostarczana z jednej studni głębinowej zlokalizowanej z dala od zabudowań mieszkalnych, w polu, teren wokół studni ogrodzony. W Stacji Uzdatniania Wody woda poddawana jest procesom napowietrzania, odżelaziania i odmanganiania. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody przez przedsiębiorstwo. Woda badana przez akredytowane Laboratorium. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano próby do badań w zakresie monitoringu przeglądowego. Jakość wody w 2022r. odpowiadała obowiązującym przepisom.

Wodociąg Pogorzelska /wiejski/– wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę dwie miejscowości Parchów i Pogorzelska. Oparty jest na dwóch studniach głębinowych, których stan sanitarno-techniczny nie budzi zastrzeżeń. Woda poddawana jest procesom odżelaziania i odmanganiania. Płukanie odbywa się zgodnie z opracowaną technologią a popłuczyny odprowadzane do odstojnika, a następnie do rowu melioracyjnego Brak zbiornika wody czystej, w SUW znajdują się trzy hydrofony. W ramach nadzoru pobrano próby wody do badań w zakresie monitoringu przeglądowego W roku 2022 jakość wody pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym nie budziła zastrzeżeń.

Wodociąg Guzice /wiejski/ - wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Biedrzykowa, Dąbrowa, Komorniki, Pieszkowice, Żelazny Most, Tarnówek oraz szyby górnicze ZG „Rudna”- RG,R-IX,R-XI, R-VII, R-VIII. Stacja uzdatniania usytuowana jest w rejonie wsi Guzice.

Woda podawana jest przemiennie z 13 studni głębinowych, wierconych zlokalizowanych w okolicach Moskorzyna, Retkowa i Starej Rzeki.

Nadzór nad pracą urządzeń całodobowy. Woda poddawana procesom uzdatniania /odmanganianie, odżelazianie/. Zbiornik wody czystej znajduje się przy stacji uzdatniania wody. Popłuczyny gromadzone w osadniku, osad przekazywany odbiorcy zewnętrznemu. Jakość wody w 2022r. odpowiadała wymogom rozporządzenia. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody, wyniki z badań przekazywane zgodnie z przedłożonym harmonogramem.

Wodociąg Chocianów /miejski/ – wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę miejscowość Chocianów. Teren stacji uzdatniania wody ogrodzony i oznakowany. Proces uzdatniania wody poprzez odżelazianie i odmanganianie. Proces płukania filtrów-jeden filtr raz na dobę, popłuczyny odprowadzane do kanalizacji sanitarnej. Na terenie Zakładu Uzdatniania Wody znajdują się dwa zbiorniki wody czystej. Woda ujmowana z trzech studni głębinowych. W Stacji Uzdatniania Wody nadzór nad pracą urządzeń całodobowy. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody, badania wykonywane są przez Akredytowane Laboratoria zgodnie z harmonogramem. W roku 2022 odnotowano przekroczenia wartości parametrycznej żelaza. Zakład Usług Komunalnych i Transportu Publicznego Sp z o.o. ul. Głogowska 14, 59-140 Chocianów wskazał zakres realizacji działań naprawczych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Polkowicach po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia termin trwania przekroczenia ustalił na dzień 31.12.2023

Wodociągi w przedziale produkcji $\leq 100\text{m}^3/\text{dobę}$

Wodociąg Wysoka /wiejski/– hydrofornię zasilają w wodę 3 studnie wiercone, woda podawana bez uzdatniania siecią typu rozgałęzionego i mieszanego /PCV, stal, cemento-azbest, żeliwo i PE/. Woda wodociągowa bezpośrednio, bez zastosowania zbiornika wody czystej, podawana jest z hydroforów do sieci. Z wody korzystają mieszkańcy następujących miejscowości: Wysoka, Jakubowo, Jędrzychówek, Łąkociny i Jabłonów gm. Chocianów. Stan techniczny obiektu i urządzeń wodociągowych dobry. Teren przyległy ogrodzony, zazieleniony. Wodociąg posiada wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej dla ujęć, strefy pośrednie niewyznaczone. Pod względem fizykochemicznym woda w zakresie badanych parametrów spełniała wymagania, odnotowano przekroczenia norm w próbkach z sieci pod względem bakteriologicznym /liczba bakterii grupy coli, liczba enterokoków kałowych/. Zarządca przeprowadził działania naprawcze, ponowny pobór wody wykazał brak przekroczeń norm sanitarnych. Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria.

Wodociąg Dalków /wiejski/-zaopatruje w wodę wieś Dalków i Gostyń, woda podawana jest z jednej studni głębinowej. Przy Stacji Uzdatniania Wody znajduje się zbiornik wody czystej. Sieć wodociągowa wykonana jest z rur PE. Wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wody,

strefa pośrednia niewyznaczona. W przypadku złej jakości wody lub awarii wodociągu istnieje możliwość wykonania dezynfekcji wody. Woda poddawana jest procesom aeracji, odżelaziania i odmanganiania, Wyniki przekazywane zgodnie z przedłożonym harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria. Pobrano próby wody w ramach nadzoru sanitarnego odnotowano przekroczenia żelaza, manganu i mętności, zarządca urządzenia przeprowadził płukanie sieci, ponownie pobrane próby spełniały wymagania. Kolejne próby wody pobranej przez zarządcę z wodociągu sieciowego Dalków, w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przekroczenia wartości parametrycznych żelaza i manganu. W związku z zaistniałą sytuacją wszczęto postępowanie administracyjne.

Wodociąg Witanowice /wiejski/- wodociąg sieciowy zaopatruje w wodę jedną wieś Witanowice. Woda podawana z jednej studni głębinowej, wyznaczona strefa ochrony bezpośredniej, strefa pośrednia niewyznaczona.

Sieć wodociągowa wykonana jest z rur stalowych i cemento-azbestowych. Wyznaczona jest strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wody, strefa pośrednia niewyznaczona. W przypadku złej jakości wody lub awarii wodociągu istnieje możliwość wykonania dezynfekcji wody. Woda poddawana jest procesom aeracji, odżelaziania i odmanganiania,

Wyniki przekazywane zgodnie z przedłożonym harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria. Pobrano próby wody w ramach nadzoru sanitarnego odnotowano przekroczenia manganu, zarządca urządzenia przeprowadził płukanie sieci, ponownie pobrane próby spełniały wymagania. Kolejne próby wody pobranej przez zarządcę z wodociągu sieciowego Witanowice, w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przekroczenia wartości parametrycznych manganu. W związku z zaistniałą sytuacją wszczęto postępowanie administracyjne.

Wodociąg Wilkocin /wiejski/ – miejscowość Wilkocin zaopatrywana jest z wodociągu sieciowego znajdującego się w tej miejscowości, sieć typu mieszanego /stal, cemento-azbest/. Woda bez procesów uzdatnienia podawana jest z 2 studni głębinowych, wierconych, poprzez 1 hydrofor bezpośrednio do odbiorców. Teren przyległy do Stacji zazieleniony, czysty. Obsługę wykonuje jedna osoba. Obiekt opisany czytelnymi tablicami informacyjnymi. Podziemna hydrofornia oraz urządzenia wodociągowe w stanie technicznym dobrym. Strefy ochrony pośredniej i bezpośredniej wyznaczone.

Wyniki z badań wody przekazywane zgodnie z harmonogramem. Woda badana przez akredytowane laboratoria. Próbkę wody pobrane w ramach nadzoru sanitarnego pod względem fizykochemicznym spełniały wymagania sanitarne, natomiast pod względem mikrobiologicznym odnotowano przekroczenia liczby bakterii grupy coli w znacznej ilości, wobec powyższego wydano decyzję administracyjną stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia w postaci surowej. Zarządca urządzenia wodociągowego podjął natychmiastowe działania naprawcze i przedłożył wyniki z badań wody spełniającej normy.

Wodociąg Wierzchowice /wiejski/ – woda ujmowana jest z jednej studni zasila w wodę miejscowość Wierzchowice, Korytów, Grabik, Śrem. Studnia głębinowa wiercona zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych, strefa ochrony bezpośredniej wyznaczona., strefa pośrednia niewyznaczona. Przy Stacji Uzdatniania Wody zlokalizowany jest zbiornik wody czystej. Woda nie jest poddawana procesom uzdatniania /stosuje się tylko napowietrzanie/. Prowadzona jest kontrola wewnętrzna wody przez przedsiębiorstwo. Wyniki przekazywane zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem. Jakość wody spełniała wymagania sanitarne.

1.2. STAN SANITARNY CIEPŁEJ WODY W INSTALACJACH WODOCIĄGOWYCH WEWNĄTRZ BUDYNKÓW

W roku 2022 w ramach nadzoru sanitarnego pobrano do badań próby ciepłej wody w kierunku liczby bakterii Legionella sp. w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Polkowicach, ul. K. Kominka 7. Jakość wody ciepłej odpowiadała wymaganiom rozporządzenia. Badania wody pobranej przez zarządcę wykazały przekroczenia wartości parametrycznej Legionella sp. Zostały przeprowadzone działania naprawcze przez zarządcę, zawieszono kąpiele pacjentów. Pielęgnację osób chorych prowadzono preparatami Seni care /kremy myjące bez użycia wody/. Kolejne badania wykazały odpowiednią jakość ciepłej wody użytkowej.

1.3. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ZWIĄZANE Z NADZOREM NAD JAKOŚCIĄ WODY

W związku z przekroczeniem wartości parametrycznej żelaza w wodociągu sieciowym Chocianów wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem 31.12.2023r.

W próbkach wody pobranej z wodociągu sieciowego Wilkocin odnotowano przekroczenia liczby bakterii grupy coli w znacznej ilości, wobec powyższego wydano decyzję administracyjną stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia w postaci surowej. Zarządca urządzenia wodociągowego podjął natychmiastowe działania naprawcze i przedłożył wyniki z badań wody spełniającej normy.

2. STAN SANITARNO-PORZĄDKOWY MIEJSCOWOŚCI

W granicach powiatu polkowickiego znajdują się 3 miasta, tj. Polkowice, Przemków i Chocianów. W każdym mieście prowadzą działalność Miejskie Przedsiębiorstwa Komunalne, do ich zadań należy utrzymanie porządku i bieżącej czystości. Na terenie miast prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, mieszkańcy gmin Polkowice, Radwanice i Grębocice mogą dostarczać nieodpłatnie sprzęt elektryczny, elektroniczny oraz meble i inne odpady wielogabarytowe do punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które zlokalizowane są ww. gminach. Funkcjonują też firmy zewnętrzne, które wykonują czynności związane ze zbieraniem i wywozem odpadów, porządkowaniem

chodników, ulic, terenów zielonych i placów zabaw. Kosze uliczne opróżniane w sposób ogólnie przyjęty na terenie danej gminy, według ustalonego harmonogramu wywozu nieczystości, a także według potrzeb. Odpady wywożone są na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu gmina Polkowice.

Tereny miejskie posiadają ogrodzone, zagospodarowane w nowoczesny sprzęt zabawowy place zabaw dla dzieci, sprzęt spełnia wymagania techniczne /pracownicy UG Polkowice dokonują okresowych przeglądów urządzeń do zabaw/. Parki miejskie w Polkowicach i Chocianowie posiadają utwardzone, wytyczone alejki spacerowe, ławki oraz kosze na odpadki, oświetlenie nowoczesnymi lampami zapewniającymi oszczędność energii. W obrębie Parku w Polkowicach znajdują się budynki jednokabinowych toalet publicznych, zasilane wodą wodociągową. W roku 2022 Gmina Polkowice oddała do użytku nowe trasy rowerowe zorganizowane na obrzeżach miasta. Na terenie miasta Polkowice zlokalizowanych jest kilka urządzeń udostępniania wody wodociągowej do bezpośredniego spożycia, w formie fontann. Nadzór jakości wody prowadzony przez zarządcę wodociągu.

Na terenie obszarów wiejskich mieszkańcy korzystają z indywidualnych form składowania odpadów komunalnych, dysponują odpowiedniej wielkości pojemnikami i posiadają zawarte umowy z firmami wywozowymi działającymi na obszarze danej gminy. W poszczególnych miejscowościach rozstawione są zestawy pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady zbierane są według ustalonych harmonogramów oraz według potrzeb. Dla mieszkańców dostępne ścieżki rowerowe, a także miejsca do uprawiania różnorodnych form sportu /siłownie zewnętrzne/. Wzdłuż chodników ustawione są kosze na odpadki, a ulice i chodniki wyposażone w odpowiednie oświetlenie.

2.1. USTĘPY PUBLICZNE

W Polkowicach znajduje się jeden ustęp publiczny mieszczący się przy Hali Targowej.

W ustępie znajdują się oddzielne pomieszczenia z toaletami dla kobiet, mężczyzn oraz dla osób niepełnosprawnych. Punkty czerpalne wody wyposażone w dozowniki na mydło płynne oraz elektryczne suszarki do rąk. Na odpady przeznaczono plastikowe pojemniki wykładane workami foliowymi, odpady z terenu Targowska odbierane są przez Firmę REMONDIS. Osoby porządkowe, posiadają odpowiednie środki do utrzymania obiektu w należytych stanie sanitarnym i porządkowym. Powierzchnie ścian, podłóg i wyposażenia wykonane z materiałów łatwych do utrzymania w czystości i przeprowadzania dezynfekcji. Sprzęt porządkowy i preparaty do mycia i dezynfekcji, przechowywane są w wydzielonym pomieszczeniu, obiekt sprzątany jest przez osoby wyznaczone do tego celu. W roku sprawozdawczym wymieniono drzwi zewnętrzne na metalowe. Obiekt w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

3. OBIEKTY REKREACJI WODNEJ

3.1. PŁYWALNIE KRYTE

Kryta pływalnia przy S.P. Nr 3 w Polkowicach – obiekt utrzymany w dobrym stanie porządkowym. Zapewnione są środki dezynfekcyjne o szerokim spektrum działania. Do dezynfekcji wody basenowej stosowany jest podchloryn sodu, dozowany automatycznie. Analizy wody na pływalni wykonywane są zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem przez Akredytowane Laboratorium. Zarządzający pływalnią informuje na stronie internetowej szkoły oraz na tablicy informacyjnej w hali basenowej o jakości wody. W roku 2022 jakość wody odpowiadała wymaganiom. Obowiązuje decyzja wydana 2021r. dotycząca nieodpowiedniego stanu technicznego z terminem 29 grudnia 2023r. Zalecono doprowadzić do odpowiedniego stanu technicznego powierzchnie sufitu i ścian w hali basenowej, powierzchnię posadzki wokół niecki basenowej, uzupełnić ubytki fug w niecce basenowej, doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego stolarkę i skorodowane elementy w osłonach grzejników w hali basenowej, a także ubytki płytek przy kratkach wentylacyjnych na hali basenowej.

Kryta pływalnia przy S.P. w Chocianowie „Dolnośląski Delfinek”

Budynek jednokondygnacyjny przylegający do budynku SP w Chocianowie, posiadający strefy komunikacyjne „brudną” i „czystą”. Obiekt składa się z następujących stref funkcyjnych, tj. strefy wejściowej, szatniowej, hali basenowej i pomieszczeń technicznych. Wszystkie pomieszczenia wykonane i urządzone zgodnie z wymogami sanitarnymi. Obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Basen posiada jedną nieckę żelbetową z rynną przelewową oraz wannę akrylową jacuzzi. Pomieszczenia techniczne oraz socjalne dla obsługi zlokalizowane są w części piwnicznej budynku. Pływalnia zasilana jest w wodę z wodociągu sieciowego Chocianów. Do dezynfekcji wody basenowej stosowany jest podchloryn sodu dozowany automatycznie. Kontrola wody prowadzona przez Zarządcę, pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym odpowiadała wymaganiom sanitarnym. W dniu 6 kwietnia 2022r. pobrano próby wody w ramach nadzoru sanitarnego przez pracownika PSSE w Polkowicach. Próby wody spełniały wymagania sanitarne.

W okresie wakacyjnym mimo zamknięcia szkoły, basen był czynny i udostępniony do korzystania dla osób z zewnątrz.

Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjne AQUAPARK w Polkowicach

Basen rekreacyjny AQUAPARK w Polkowicach to obiekt całoroczny. W obrębie hali basenowej zorganizowane są cztery whirlpoole, basen rekreacyjny i pływacki, basen dla dzieci oraz lądowisko z pontonami. Dzika rzeka wyłączona z eksploatacji. W celu zapewnienia należytej czystości niecek basenowych wykonywane jest odsysanie osadu z dna i ścian niecek. Przebieralnie, natryskownie i toalety utrzymane czysto. W części saun i solarium nie stwierdzono zaniedbań sanitarnych. Zabiegi dezynfekcyjne solarium wykonywane są po każdym kliencie a informacje o wykonanym zabiegu

umieszczone w widocznym miejscu. Przed wejściem na halę basenową ustawione są automaty do dezynfekcji stóp. W natryskowniach i toaletach znajdują się zasobniki z mydłem w płynie, papierowe środki higieniczne i kosze na odpadki. Kompleks basenowy sprzątnięty jest przez specjalistyczną firmę, która dysponuje odpowiednim sprzętem i środkami myjąco-dezynfekcyjnymi. Analizy wody na pływalni wykonywane zgodnie z harmonogramem i obowiązującymi przepisami przez Akredytowane Laboratorium. Obowiązuje decyzja wydana w 2021r. dotycząca odnowienia ścian, konstrukcji dachu oraz sufitu w części basenowej oraz zapewnienia skutecznej wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej we wszystkich pomieszczeniach hali basenowej - termin 31.12. 2023r.

3.2.PŁYWALNIE ODKRYTE

Baseny zewnętrzne w Polkowicach

Kontrola techniczna oceniająca przygotowanie obiektu do funkcjonowania w sezonie letnim 2022, przeprowadzona była w miesiącu czerwcu.

Obiekt otwarty jest tylko w sezonie letnim, składa się z głównego budynku przeznaczonego do obsługi indywidualnych i grupowych użytkowników obiektu. Układ funkcjonalny budynku z podziałem na część damską i męską.

Dodatkowe wyposażenie obiektu to: słupki startowe, drabinki, pochyty, panele natryskowe z brodzikami, oświetlenie podwodne, zorganizowano plac zabaw dla dzieci wyposażony w urządzenia do zabawy posiadające atesty, wyznaczono miejsce do gry w piłkę siatkową, które jest zabezpieczone siatką ochronną.

Obiekt składa się z 4 niecek basenowych zaopatrywanych w wodę z wodociągu sieciowego Sucha Górna, woda dodatkowo uzdatniona jest 2 niezależnymi obiegami wody /własna stacja uzdatniania wody/.

Obiekt oznakowany, ogrodzony, wyposażony w regulamin, w monitoring terenu, dodatkowo wypoczywający informowani są w zakresie bezpiecznego korzystania z obiektu.

Ratownicy rekrutowani są przez firmę zewnętrzną, posiadają orzeczenia lekarskie oraz sprzęt do udzielania pierwszej pomocy. Do utrzymania należytego stanu sanitarnego budynku użyteczności publicznej wyznaczono 3 osoby, które dysponują odpowiednim sprzętem porządkowym oraz preparatami myjąco-dezynfekującymi.

Na terenie obiektu rozstawiono pojemniki na odpady, które wyłożone są workami foliowymi i umożliwiają segregację. Po każdym dniu odpady są zbierane i gromadzone w pojemniku zbiorczym poza terenem basenów, raz w tygodniu odbierane są przez Polkowicką Dolinę Recyklingu.

Obiekt składa się z 4 niecek basenowych zaopatrywanych w wodę z wodociągu sieciowego Sucha Górna, woda dodatkowo uzdatniona jest 2 niezależnymi obiegami wody /własna stacja uzdatniania wody/.

Obiekt oznakowany, ogrodzony, wyposażony w regulamin, w monitoring terenu, dodatkowo wypoczywający informowani są w zakresie bezpiecznego korzystania z obiektu.

W związku z planowaną modernizacją obiektu, w sezonie letnim 2022 wyłączono z użytku nieckę rekreacyjną.

W dniu 13 lipca 2022r. pobrano próby wody z 3 niecek basenowych oraz obiegów cyrkulacji w ramach nadzoru bieżącego. Woda w badanym zakresie w nieckach nie przekraczała norm.

Zarządca obiektu prowadzi kontrole wewnętrzne zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem, wyniki na bieżąco są przekazywane do PSSE w Polkowicach. Prowadzony jest monitoring wody – kontrolowany jest poziom chloru, pH, temperatura oraz redox.

4. OBIEKTY DZIAŁAJĄCE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ NOCLEGOWNIE

Na terenie powiatu polkowickiego znajduje się schronisko dla bezdomnych w Polkowicach, prowadzone jest przez OPS w Polkowicach, jednocześnie w obiekcie może przebywać 14 osób. Budynek posiada własną kotłownię. Ścieki odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego, opróżnianego na bieżąco przez zakład komunalny, odpady komunalne gromadzone są w kontenerach ustawionych na zewnątrz, przy budynku.

Schronisko dla bezdomnych zorganizowane na peryferiach miasta w budynku parterowym, wolnostojącym, dysponuje 3 dużymi pokojami wyposażonymi w podstawowe meble /łóżka piętrowe, szafy, stoliki/, pomieszczenie kuchenne, magazynowe oraz higieniczno-sanitarne /wc, umywalka, kabina prysznicowa, pralka na potrzeby mieszkańców/.

Kuchnia jest wyposażona w zlewozmywak, kuchenkę oraz lodówkę, pomieszczenie jest wykorzystywane do samodzielnego przygotowywania posiłków przez mieszkańców.

Pościel, ręczniki oraz sprzęt porządkowy zapewnia Ośrodek Pomocy w Polkowicach. W roku 2022 w pokojach zamontowano klimatyzatory oraz w oknach moskitiery. Raz w kwartale w obiekcie prowadzona była dezynfekcja, zbiegi wykonywane przez specjalistyczną firmę. W obiekcie obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

5. OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELARSKIE

5.1. HOTELE

AQUAHOTEL w Polkowicach to obiekt o działalności całorocznej, kategoryzowany -obecnie trzy gwiazdki, budynek wielokondygnacyjny /wyposażony w dźwig osobowy/, wolnostojący, obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych, w obiekcie oprócz 65 pokoi gościnnych i 2 apartamentów – 134 miejsca noclegowe, znajdują się 2 sale konferencyjne, restauracja, pomieszczenie bagażowni, pomieszczenia magazynowe, socjalne i biurowe, pomieszczenia higieniczno-sanitarne ogólnodostępne w części parteru oraz recepcja, obiekt wyposażony w niezbędne instalacje /woda z wodociągu sieciowego Sucha Górna/, obiekt posiada umowę na odbiór odpadów z Remondis Legnica /odpady są segregowane/, pranie i transport asortymentu hotelowego wykonuje Zakład Pralniczy Praxima Alwernia, oddział pralnia Chojnów. Obiekt sprzątanym jest przez wyznaczony personel. Do sprzątania

stosuje się specjalnie dobrane środki chemiczne firmy Ecolab /system Oasis/, pokoje wyposażone w mydło płynne, papier toaletowy, czystą białą pościel oraz białe ręczniki frotte, szlafroki dla gości. Nie stwierdzono obecności gryzoni w obiekcie /stosowana jest odpowiednia procedura/, zapobiegawcze zabiegi DDD wykonuje firma WACO Wrocław. Apteczka I pomocy znajduje się w recepcji hotelu. W obiekcie obowiązuje zakaz palenia tytoniu. Przeglądy instalacji wentylacyjnej i klimatyzacji odbywają się zgodnie z wytycznymi instrukcji eksploatacji opracowanej dla hotelu. Stan sanitarny i techniczny obiektu można ocenić jako dobry.

6. INNE OBIEKTY

Dwór ZIEMOWIT w Polkowicach – budynek wolnostojący, dwukondygnacyjny, ilości miejsc noclegowych 20 /wyposażenie pokoi standardowe/, źródłem zaopatrzenia w wodę jest wodociąg sieciowy Sucha Górna, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej, obiekt posiada umowę na odbiór odpadów komunalnych z firmą posiadającą wymagane zezwolenia. W obiekcie obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych. W roku 2022 w obiekcie zakwaterowani byli wyłącznie uchodźcy z Ukrainy. Utrzymanie czystości w pokojach należało do osób zamieszkujących. Części wspólne sprzątane przez personel. Środki czystości zapewnione przez właściciela obiektu.

Zajazd „ADRIA” w Polkowicach - obiekt nie jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, posiada 17 miejsc noclegowych w 10 pokojach. Pokoje wyposażone typowo, sprzęt i urządzenia dostosowane do rodzaju świadczonych usług. Pranie bielizny odbywa się poza obiektem zgodnie z zawartą umową. Otoczenie zazielenione, przed budynkiem zorganizowany jest parking. W obiekcie rozmieszczone są informacje o zakaz palenia wyrobów tytoniowych. Stan sanitarny zajazdu nie budził zastrzeżeń

„Hotelik Pod Dębem” w Chocianowie – budynek wolnostojący wyposażony w wymagane instalacje. Obiekt funkcjonuje jako hotel pracowniczy, dysponuje 36 pokojami z możliwością zakwaterowania 90 osób. część pokoi posiada własne węzły sanitarne, pozostali goście korzystają z sanitariatów ogólnodostępnych zlokalizowanych na każdym piętrze. Wydzielone magazyny bielizny czystej, brudnej i środków czystości. Praniem bielizny zajmuje się firma zewnętrzna. W całym obiekcie obowiązuje zakaz palenia tytoniu.

7. ZAKŁADY ŚWIADCZĄCE USŁUGI UPIĘKSZAJĄCE CIAŁO

7.1. ZAKŁADY FRYZJERSKIE

Na terenie powiatu polkowickiego działalność prowadzi 51 zakładów fryzjerskich, w roku 2022 skontrolowano 39 obiektów, przeprowadzono 25 kontrole. Pomieszczenia zakładów fryzjerskich

wykonane i urządzone zgodnie z rodzajem prowadzonej działalności i zgodnie z przepisami sanitarnymi. Klientów obsługiwano z zachowaniem niezbędnego reżimu sanitarnego. W większości zakładów stosowana była bielizna jednorazowego użytku, sporadycznie stosowano bieliznę wielokrotnego użytku. Na odpady komunalne przeznaczono zamykane pojemniki, wykładane workami foliowymi, właściciele posiadają umowy dotyczące odbioru odpadów. W obiektach do dezynfekcji narzędzi stosowano odpowiednie preparaty o szerokim spektrum działania, oraz zapewniona była dostateczna ilość środków do utrzymania bieżącej czystości. W roku 2022 stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

7.2. ZAKŁADY KOSMETYCZNE

Nadzorem sanitarnym w roku 2022 objętych było 37 zakładów kosmetycznych. Skontrolowano 17 salonów. Kontrole sanitarne wykazały dobry stan techniczny i sanitarny obiektów. W salonach stosowano preparaty kosmetyczne o aktualnych terminach ważności, przechowywane w oryginalnych pojemnikach z opisami w języku polskim. Narzędzia kosmetyczne używane w salonach poddawane były procesom sterylizacji we własnych autoklawach lub zgodnie z zawartymi umowami z podmiotami leczniczymi. Narzędzia wysterylizowane, przechowywane w pakietach, które są oznaczone datą sterylizacji. Autoklawy raz w roku poddawane były przeglądom technicznym, wykonywane były badania biologicznej skuteczności procesów sterylizacji /sporale/. Stosowane są środki dezynfekcyjne i myjące o szerokim spektrum działania, roztwory robocze sporządzane są na dany dzień pracy. Odpady niebezpieczne gromadzone w oznakowanych, twardych pojemnikach i czerwonych workach. Odpady magazynowane w miejscu powstania powyżej 72 godzin gromadzone są w urządzeniu chłodniczym i odbierane przez specjalistyczne firmy.

8. ZAKŁADY POZOSTAŁE

Na terenie powiatu polkowickiego w 2022r. działało 5 obiektów świadczących więcej niż jedną usługę, skontrolowano 4 obiekty. Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń, urządzone zgodnie z wymogami sanitarnymi oraz rodzajem świadczonych usług, przestrzegano zasad dezynfekcji przyborów fryzjerskich, kosmetycznych oraz łóżek opalających. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności osoby zamierzającej skorzystać z solarium, osoba udostępniająca żąda okazania dokumentu potwierdzającego ukończenia 18 lat. W roku 2022 nie odnotowano żadnych form publicznego zachęcania do korzystania z solariów bez względu na formę dotarcia do adresata.

9. CMENTARZE I DOMY PRZEDPOGRZEBOWE; EKSHUMACJE

W 2022r. nadzorem sanitarnym objęte były 3 cmentarze komunalne zlokalizowane w miejscowości Polkowice, Chocianów i Przemków. Cmentarze posiadają trwałe ogrodzenia, bramy wjazdowe zamykane, obiekty wyposażone są w tablice informacyjne i regulaminy, umieszczone w widocznych

miejskach. Na terenie cmentarzy znajdują się punkty czerpalne wody wodociągowej, ilość pojemników na odpady komunalne dostosowana jest do potrzeb każdego z obiektów. Na cmentarzach znajdują się toalety ogólnodostępne dla osób odwiedzających groby. Teren cmentarzy utrzymany w założeniu parkowym, zieleń zadbana, porządkowanie przez zarządców, alejki między grobami utwardzone, główne ciągi komunikacyjne zapewniają swobodny transport. Odpady odbierane są w oparciu o zawarte umowy z Firmami. Zarządca cmentarza wydaje pisemne zgody na przeprowadzanie prac ekshumacyjnych na cmentarzu. W Przemkowie utwardzono kostką brukową centralne miejsce przy cokole z krzyżem oraz plac przed wejściem do kaplicy.

W Polkowicach, Chocianowie i Przemkowie znajdują się Domy Przedpogrzebowe, które posiadają pomieszczenia do wystawiania trumien ze zwłokami oraz do odprawiania ceremonii pogrzebowych, przechowywania sprzętu związanego z pogrzebami oraz pomieszczenia na sprzęt porządkowy i środki myjąco-dezynfekujące.

W Domu Przedpogrzebowym w Przemkowie wydzielone jest pomieszczenie do przechowywania zwłok wyposażone w agregat. Obecnie nie jest wykorzystywane. W kaplicy oraz pomieszczeniach domu przedpogrzebowego wymieniono stolarkę okienną oraz naświetla dachowe. Odnowiono pomieszczenie przeznaczone dla pracowników, podłogi wyłożono płytkami i odmalowano ściany. Dom Przedpogrzebowy w Chocianowie w dobrym stanie technicznym, trumny ze zwłokami przywożone są bezpośrednio przed ceremonią pogrzebową z uwagi na wyłączenie z użytkowania pomieszczenia chłodni. Oprócz kaplicy, zorganizowano pomieszczenia socjalne dla pracowników, pokój dla księdza. Dom Przedpogrzebowy na terenie cmentarza komunalnego w Polkowicach, w dobrym stanie technicznym. Kaplica do ceremonii pogrzebowych, pomieszczenia socjalne, chłodnia do przechowywania zwłok, pomieszczenie dla księdza. Wyposażenie wykonane z materiałów zmywalnych, umożliwiających dezynfekcję.

W roku sprawozdawczym 2022 wydano 90 decyzji zezwalających na przeprowadzenie prac ekshumacyjnych. Prace wykonywane były przez zakłady pogrzebowe posiadające stosowne uprawnienia, we wczesnych godzinach rannych. Osoby wykonujące ekshumacje posiadają odzież ochronną oraz stosowne przeszkolenia w przedmiotowym zakresie.

10. DWORCE AUTOBUSOWE

Budynek Dworca PKS w Polkowicach składa się z wydzielonej poczekalni /zapewniono plastikowe krzeselka wolnostojące/, toalet publicznych (damska/dla niepełnosprawnych i męska). Stan techniczny i porządkowy dobry. Personel sprząający posiada wydzielone zaplecze socjalne, w którym przechowywane są środki do utrzymania bieżącej czystości, dezynfekcyjne oraz niezbędny sprzęt porządkowy, zapas preparatów w dostatecznej ilości. Pomieszczenia są codziennie sprzątane, dezynfekowane przez wyznaczonych pracowników przedsiębiorstwa komunalnego. Teren dworca zagospodarowany /wydzielono stanowiska autobusowe oznaczone tablicami informacyjnymi, wyposażone w ławki oraz pojemniki na odpadki/. Nad stanowiskami autobusowymi znajduje wiata

z konstrukcji stalowej, którą odnowiono poprzez pokrycie farbą antykorozyjną oraz wykonano zabezpieczenie z siatki metalowej, mające na celu ograniczenie dostępu dla gołębi, które zanieczyszczały teren dworca. Dworzec jest bazą przelotową dla autobusów. Na terenie dworca wydzielono stanowiska postojowe dla autobusów, wybetonowany plac manewrowy dla autobusów. W roku sprawozdawczym wykonano nowe oświetlenie całego dworca PKS.

11. ŚRODKI TRANSPORTU

Skontrolowano Zakład Komunikacji Miejskiej w Polkowicach, który realizuje zadania własne gminy w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, organizacji miejskiej komunikacji publicznej, utrzymanie w należytym stanie technicznym środków trwałych powierzonych i własnych Zakładu, poprzez wykonywanie remontów i napraw tych środków, realizowanie zadań wynikających z zawartych porozumień międzygminnych dotyczących komunikacji publicznej, świadczenie usług w zakresie przewozów regularnych, specjalnych oraz przewozów okazjonalnych w granicach administracyjnych gminy Polkowice i poza jej granicami. Kontrolowany Zakład jest jednostką gminną utworzoną w formie samorządowego zakładu budżetowego, powołaną w celu świadczenia usług w zakresie zaspokajania potrzeb lokalnego transportu zbiorowego na obszarze gminy Polkowice i gmin, z którymi zawarto porozumienie międzygminne. Zakład posiada 20 autobusów w tym /9 autobusów spalinowych i 11 autobusów elektrycznych/. Autobusy sprzątane są codziennie przez 4 osoby pracujące w systemie zmianowym. Zapewniono odpowiedni sprzęt porządkowy w dobrym stanie technicznym i środki chemiczne myjąco-dezynfekujące, o szerokim spektrum działania. Pracownicy posiadają odzież ochronną i szkolenia bhp.

Zakład znajduje się w nowej siedzibie /budynek socjalny i budynek warsztatowy, w którym znajduje się hala napraw pojazdów i automatyczna myjnia dla samochodów ciężarowych, zajezdnia autobusowa i część socjalno-magazynowa/. Zrealizowano 3 stanowiska naprawy autobusów z bramami przelotowymi, z wykorzystaniem mobilnych podnośników hydraulicznych. Myjnia pracuje na wodzie w systemie zamkniętym. W strefie warsztatowej wydzielono następujące pomieszczenia /tzw. pomocnicze, narzędziownię, szatnię z umywalniami i wc, socjalne, gospodarcze i magazynowe/. Postępowanie z odpadami prawidłowe, odbiera Polkowicka Dolina Recyklingu. Pomieszczenia socjalne klimatyzowane, pomieszczenia warsztatowe posiadają wentylatory dachowe z przepustnicami i dyfuzorami wlotowymi. Do usuwania spalin z rur wydechowych pojazdów zastosowano trzy stacjonarne odsysacze spalin.

Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków są dostosowane do rodzaju świadczonych usług, posiadają odpowiednie oznaczenia, wnętrza samochodów wykonano z materiałów zmywalnych, odpornych na działanie środków dezynfekcyjnych, kabiny kierowców trwale oddzielone od pozostałej części karawanu, szyby są zabezpieczone przed działaniem promieni słonecznych.

Po każdym transporcie przeprowadza się dezynfekcję wewnątrz karawanów przy użyciu środków posiadających szerokie spektrum działania /bakteriobójcze, grzybobójcze, wirusobójcze/, czynności te odnotowuje się w rejestrze.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 specjalne środki transportu zwłok i szczątków, tj. karawany. Pojazdy w dobrym stanie technicznym, spełniające wymagania sanitarne.

12. STAN SANITARNY INNYCH OBIEKTÓW

Przeprowadzono kontrolę sanitarną oczyszczalni ścieków w Chocianowie i Przemkowie. Oczyszczalnia ścieków w Chocianowie zlokalizowana poza miastem, ogrodzona i oznakowana. Procesy oczyszczania zgodne z opracowaną technologią. Skratki przesypane wapnem chlorowanym i wywożone na składowisko odpadów. Urządzenia w dobrym stanie technicznym. Ścieki oczyszczone badane są raz w miesiącu i odprowadzane do cieków Równik. Pracownicy oczyszczalni posiadają odzież ochronną. W budynku na terenie oczyszczalni znajdują się pomieszczenia socjalne dla personelu oraz magazyny środków chemicznych. Wszystkie środki dozowane automatycznie. Stan sanitarny obiektu dobry. Oczyszczalnia ścieków w Przemkowie o przepustowości 1285 m³/d zlokalizowana na peryferiach miasta, teren ogrodzony, oznakowany, brama główna zamykana. Obiekt posiada regulamin umieszczony w widocznym miejscu. Obowiązuje pozwolenie wodnoprawne wydane w formie decyzji z dnia 30 maja 2022r. Obiekt obsługuje miejscowość Przemków, Piotrowice, Karpie, Łężce, Ostaszów i Krępę.

Oczyszczone ścieki bytowe pochodzące z terenu oczyszczalni ścieków odprowadzane są do kanału Młot. Ścieki oczyszczone badane są cztery razy w roku, nie stwierdzono przekroczeń norm. Urządzenia w dobrym stanie technicznym. Na oczyszczalni znajduje się instalacja odwadniania osadu, który podawany jest na prasę taśmową, po higienizacji trafia na przyczepę i wykorzystywany jest do celów rolniczych. Budynek socjalny dla sześciu pracowników obsługi zapewniony /pokój socjalny, pomieszczenia higieniczno-sanitarne/. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie, szkolenia bhp oraz odzież roboczą.

W roku sprawozdawczym skontrolowano nowy obiekt, tj. klub fitness „FITARENA” w Polkowicach. Pomieszczenia usytuowane na I piętrze budynku usługowo-handlowego, jedno niezależne wejście z komunikacji wewnętrznej budynku. W skład pomieszczeń obiektu wchodzi: główna sala ćwiczeń, w której wydzielono rejestrację z kąciakiem kawowym, strefę ciężarów, bramę i strefę treningu funkcjonalnego, salę fitness, biuro, salę zabaw dla dzieci, odrębne dla kobiet i mężczyzn zespoły szatniowe z natryskami i kabinami wc, pomieszczenie sanitarno-higieniczne z natryskiem, szatnia dla personelu, pomieszczenie na sprzęt porządkowy i środki czystości oraz magazyn sprzętu pomieszczenia oświetlone światłem dziennym, wentylowane i ogrzewane. Temperatura powietrza w pomieszczeniach utrzymywana będzie nagrzewnicami i grzejnikami. Zakres działalności klubu to prowadzenie zajęć grupowych fitness, aerobic, pilates, joga, step, stretching, siłownia z wydzielonymi strefami treningu funkcjonalnego, personalnego i ciężarów, zapewniono sauny

oraz pokój zabaw dla dzieci. Udostępnione pomieszczenia posiadają regulaminy umieszczone w widocznych miejscach. Obiekt sprzątny jest przez 3 osoby zatrudnione w systemie zmianowym przez firmę zewnętrzną, porządkowe pracują w oparciu o tygodniowy plan sprzątania. Zapewniono odpowiednie środki dezynfekujące, myjące firmy SWISH sprzęt porządkowy dostosowany do rodzaju wykonywanych prac. Co 2 miesiące prowadzone są przeglądy instalacji klimatyzacji przez firmę zewnętrzną. Postępowanie z odpadami prawidłowe, pojemniki wyłożone workami foliowymi, odbierane są przez „REMONDIS” zgodnie z zawartą umową. Ogólny stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

IV. STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY

Pod nadzorem sanitarnym Oddziału Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Polkowicach w roku 2022 znajdowało się **237 zakładów pracy**, zatrudniających ogółem **24405 pracowników**.

Charakterystyka nadzorowanych zakładów:

Środowisko pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu polkowickiego posiada bardzo zróżnicowane i specyficzne cechy wynikające zarówno z profilu produkcji oraz usytuowania tych zakładów. Związane jest ono przede wszystkim z:

- głębinowym wydobyciem rud miedzi (dołowe stanowiska pracy, wpływ górotworu, transportowanego urobku i prowadzony proces technologiczny) – **2 zakłady pracy** zatrudniające **ogółem 9467 pracowników** (PKD 07),
- przetwórstwem rud miedzi (stosowany proces technologiczny, tj.: kruszenie rud miedzi, 3 -etapowe mielenie, flotowanie oraz ich suszenie i wykorzystywane w procesie urządzenia oraz stosowane bardzo zróżnicowane surowce) – **1 zakład** (Rejon RUDNA i Rejon POLKOWICE) zatrudniający **ogółem 710 pracowników** (PKD 24),
- produkcją niebezpiecznych mieszanin chemicznych, tj.: ksantogenianów stosowanych w procesie technologicznym wzbogacania rud miedzi oraz produkcją ładunków klejowych dla potrzeb kopalń – **1 zakład** zatrudniający **ogółem 35 pracowników** (PKD 20),
- produkcją materiałów wybuchowych m.in. dla potrzeb kopalń – **1 zakład** zatrudniający **ogółem 75 pracowników** (PKD 20),
- produkcją, serwisem i naprawą maszyn i urządzeń górniczych – **1 zakład** zatrudniający **ogółem 1338 pracowników** (PKD 28)

oraz zakłady, których działalność związana jest z:

- uprawą rolną, chowem i hodowlą zwierząt (PKD 01),
- leśnictwem i pozyskiwaniem drewna (PKD 02),

- rybactwem (PKD 03),
- górnictwo rud miedzi (PKD 07),
- działalnością usługową wspomagającą górnictwo i wydobywanie (PKD 09),
- produkcją artykułów spożywczych (PKD 10),
- produkcją wyrobów tekstylnych (PKD 13),
- produkcją odzieży (PKD 14),
- produkcją skór i wyrobów ze skór wyprawionych (PKD 15),
- produkcją wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli (PKD 16),
- produkcją papieru i wyrobów z papieru (PKD 17),
- poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji (PKD 18),
- wytwarzaniem i przetwarzaniem koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (PKD 19),
- produkcją chemikaliów i wyrobów chemicznych (PKD 20),
- produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (PKD 22),
- produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalowych (PKD 23),
- produkcją metali (PKD 24),
- produkcją metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (PKD 25),
- produkcją maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych (PKD 28),
- produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli (PKD 29)
- produkcją mebli (PKD 31),
- naprawą, konserwacją i instalowaniem maszyn i urządzeń (PKD 33),
- wytwarzaniem i zaopatrywaniem (PKD 35),
- poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody (PKD 36),
- odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków (PKD 37),
- zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwieniem odpadów, odzyskiem surowców (PKD 38),
- robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków (PKD 41),
- robotami związanymi z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (PKD 42),
  - robotami budowlanymi specjalistycznymi (PKD 43),
  - handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych (PKD 45),
  - handlem hurtowym z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (PKD 46),
  - handlem detalicznym z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi (PKD 47),
  - transportem lądowym oraz transportem rurociągowym (PKD 49),
  - magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport (PKD 52)
  - zakwaterowaniem (PKD 55),
  - działalnością usługową związaną z wyżywieniem (PKD 56),
  - działalnością usługową w zakresie informacji (PKD 63),
  - działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości (PKD 68),
  - działalnością w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne (PKD 71),

- reklamą, badaniem rynku i opinii publicznej (PKD 73),
- działalność weterynaryjna (PKD 75),
- działalnością usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych techniczne (PKD 81),
- administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (PKD 84),
- edukacją (PKD 85),
- opieką zdrowotną (PKD 86),
- pomocą społeczną bez zakwaterowania (PKD 88),
- działalnością twórczą związaną z kulturą i rozrywką (PKD 90),
- działalnością sportową, rozrywkową i rekreacyjną (PKD 93),
- naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego (PKD 95),
- pozostałą indywidualną działalnością usługową (PKD 96).

Działalność kontrolno-represyjna w 2022r.:

Głównym celem działania Oddziału Higieny Pracy w Polkowicach jest ochrona zdrowia pracowników i środowiska przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Do miesiąca marca 2022r. pracownicy Oddziału Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Polkowicach zostali zaangażowani w działania związane ze zwalczaniem epidemii wywołanej wirusem SARS CoV-2, w związku z tym - nie wszystkie zaplanowane kontrole w 2022r. zostały przeprowadzone zgodnie z harmonogramem pracy na 2022r.

W roku 2022 - przeprowadzono **68 kontrole sanitarne** w **62 obiektach pracy**.

Kontrole sanitarne przeprowadzone w 2022r. wykazały, że:

- w **7 zakładach** stwierdzono przekroczenie poziomu hałasu na stanowiskach pracy pracowników, w tym w **1 zakładzie** dodatkowo stwierdzono przekroczenie mikroklimatu gorącego
- w **5 zakładach** stwierdzono nieprawidłowości.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych:

1. Dokonano oceny warunków pracy pracowników oraz oceny narażenia zawodowego pracowników na działanie szkodliwych czynników dla zdrowia występujących w środowisku pracy, tj: pyły, hałas, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne, czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze oraz mikroklimat gorący.
2. Dokonano oceny czy pracodawca w zakładzie, którym stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia czynnika szkodliwego (hałas i mikroklimat gorący) dla zdrowia

pracowników podjął stosowne działania zapobiegawcze, zmniejszające narażenia tego czynnika na organizm pracowników.

3. Skontrolowano, czy pracodawcy zapewniają pracownikom:
  - a) niezbędne środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze przewidziane na danym stanowisku pracy,
  - b) pomieszczenia i urządzenia higieniczno-sanitarne odpowiednie do liczby pracowników i rodzaju prowadzonej działalności. Czy stan sanitarny i techniczny tych urządzeń jest właściwy,
  - c) pomieszczenia socjalne do bezpiecznego spożywania posiłków i napojów,
  - d) system pierwszej pomocy medycznej w razie wypadku oraz środki do udzielania pierwszej pomocy medycznej.
4. Skontrolowano przestrzeganie obowiązujących wymogów prawnych (polskich i unijnych) przez podmioty gospodarcze podczas stosowania w działalności zawodowej i udostępniania na rynku substancji chemicznych i ich mieszanin, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, produktów biobójczych oraz produktów kosmetycznych.
5. Skontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących produktów biobójczych w zakresie zatwierdzonych i niezatwierdzonych substancji czynnych (projekt BPR-EN-FORCE 2 (BEF2)).
6. Sprawdzono wykonanie przez podmioty gospodarcze nakazów nałożonych decyzjami merytorycznymi.
7. Sprawdzono przestrzeganie obowiązków zawartych w art. 23r ust.3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo Energetyczne (dotyczy koncesji na obrót paliwami ciekłymi).
8. Przeprowadzono czynności kontrolne wniesionych wniosków do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Polkowicach (kontrole interwencyjne).

Przeprowadzone kontrole sanitarne w 2022r. wykazały nieprawidłowości w zakresie:

- braku aktualnych wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- braku aktualnych wpisów do rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia oraz do kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- udostępnianie na rynku przeterminowanych produktów biobójczych,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych zawierających w swoim składzie wycofaną substancję czynną,
- braku programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas lub drgania mechaniczne pracowników,
- braku wszystkich wymaganych danych w rejestrze prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,

- braku wszystkich wymaganych danych w rejestrze pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- braku dla pracowników pracującym w warunkach szczególnie uciążliwych odpowiednich posiłków ze względów profilaktycznych,
- braku instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczącej prac związanych ze stosowaniem mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie,
- złego stanu technicznego ścian w pomieszczeniach biurowych,
- złego stanu technicznego ścian i sufitów w toaletach.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2022r. wydano ogółem **7 decyzji** merytoryczne – zobowiązujących pracodawców do usunięcia tych nieprawidłowości w ustalonych terminach oraz **6 decyzji** oplotowych.

Ponadto w 2022 roku:

1. Zarejestrowano - **29** podejrzeń chorób zawodowych.
2. Wydano – **14** decyzji dotyczących chorób zawodowych, w tym:
  - a) **4** decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej,
  - b) **9** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
  - c) **1** inną decyzję
3. Sporządzono – **60** kart oceny narażenia zawodowego.
4. Wydano **3** postanowienia

Stan higieniczno-sanitarny środowiska pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu polkowickiego:

W skontrolowanych **44 zakładach pracy** zatrudniających **1683 pracowników** w 2021r. stwierdzono, że:

- a) **w 1 zakładzie** występuje przekroczenie normatywu higienicznego (NDN) czynnika szkodliwego dla zdrowia (hałas) występującego w środowisku pracy pracowników. Badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia zostały wykonane przez akredytowane laboratorium.
- b) w skontrolowanym zakładzie **66 pracowników** pracuje w przekroczeniach poziomu hałasu.

Zakład pracy, w którym występuje przekroczenie poziomu hałasu w środowisku pracy pracowników, opracował i wprowadził w życie „Program działań organizacyjno-techniczny zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas”, który uwzględnia:

- wyposażenie pracowników w indywidualne środki ochrony słuchu dla tłumienia ponadnormatywnego hałasu,
- modernizację systemu wentylacyjnego na stanowiskach pracy,
- zmiany organizacyjne na stanowiskach pracy, polegające na rotacji pracowników (skrócony został czas pracy pracowników na stanowiskach, na których występują przekroczenia),

- wyposażenie pracowników w specjalistyczne kombinezony, ubrania – w zależności od charakteru pracy,
- zamontowanie dodatkowych obudowy kabin suwnicowych w celu zmniejszenia oddziaływania mikroklimatu gorącego,
- plan poprawy, mający na celu całkowite wyeliminowanie przekroczeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Następstwem występowania w środowisku pracy pracowników czynników szkodliwych dla zdrowia są choroby zawodowe. W roku 2022 stwierdzono - **4 choroby zawodowe**, w tym:

- nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: rak płuca, rak oskrzela – 1 decyzja,
- nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: nowotwory wywołane działaniem promieniowania jonizującego z prawdopodobieństwem indukcji przekraczającym 10% – 1 decyzja,
- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz – 2 decyzje.

Stwierdzone choroby zawodowe wystąpiły u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy związanych z:

- górnictwem rud metali (PKD 07) - 2 osoby (3 choroby zawodowe)
- robotami budowlanymi związanymi ze wznoszeniem budynków (PKD 41) – 1 osoba (1 choroba zawodowa)

Występowanie chorób zawodowych u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu polkowickiego w latach 2017÷2022 kształtowało się następująco:

Rok	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych
2017	10
2018	10
2019	12
2020	2
2021	5
2022	4

V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

1.STAN SANITARNY ZAKŁADÓW NAUCZANIA I WYCHOWANIA NA TERENIE PSSE POLKOWICE ZA 2022R

1.1. SZKOŁY W TYM SZKOŁY FUNKCJONUJĄCE SAMODZIELNIE ORAZ ZESPOŁY SZKÓŁ.

Na terenie powiatu funkcjonuje **16** szkół podstawowych ,**4** zespoły szkół oraz **1** Katolickie Liceum Ogólnokształcące . Wszystkie skontrolowane placówki spełniają odpowiednie warunki sanitarno-techniczne oraz bezpieczeństwa. W 2022 roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie infrastruktury istniejących szkół na terenie powiatu.

1.2. OCENA WARUNKÓW POBYTU DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA.

Wszystkie zasadnicze zadania na rok 2022 zostały zrealizowane w wyznaczonym terminie. Harmonogram kontroli został zrealizowany. Realizując zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram kontroli skontrolowano rozkłady zajęć w 16 szkołach podstawowych oraz w 4 zespole szkół na terenie powiatu. Przedmiotowe kontrole nie wykazały uchybień pod względem higieny procesów nauczania. Z uwagi na trwającą epidemię Covid-19 nie dokonywano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

Na terenie Powiatu Polkowickiego infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego przedstawia się w sposób zadawalający. W żadnej placówce zajęcia z w-f nie odbywają się na korytarzach szkolnych. Spośród skontrolowanych szkół podstawowych 6 placówek posiada szkolny zespół sportowy ,7 placówek sale gimnastyczną z boiskiem, 2 placówki sale zastępczą z boiskiem, a tylko 1 placówka nie posiada żadnej infrastruktury do prowadzenia zajęć sportowych. Placówka ta korzysta z obiektów sportowych innej szkoły podstawowej oraz z obiektów sportowych miejskich tj. lodowisko, Aquapark.

We wszystkich skontrolowanych szkołach funkcjonuje jednozmianowy system nauczania. Nie stwierdzono w placówkach oświatowo – wychowawczych zaniżonej temperatury w pomieszczeniach. Wszystkie placówki zapewniają uczniom miejsce na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN . Wszystkie placówki posiadają również świetlice szkolne dla uczniów. Na terenie powiatu wszystkie skontrolowane szkoły podstawowe zapewniały ciepły posiłek (14 placówek obiad dwudaniowy, 2- jednodaniowy); spośród skontrolowanych cztery zespołów szkół, dwie placówki zapewniają obiad jednodaniowy.

1.3. NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI W SZKOŁACH

Substancje chemiczne i ich mieszaniny znajdują się w dziesięciu na szesnaście skontrolowanych szkołach podstawowych oraz w trzech na cztery skontrolowane zespoły szkół. Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie przepisów dotyczących stosowania substancji i ich mieszanin, nie stwierdzono również substancji chemicznych przeterminowanych

1.4. ŻŁOBKI/KLUBY DZIECIĘCE, PRZEDSZKOLA/INNE FORMY WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Na terenie Powiatu polkowickiego funkcjonuje pięć żłobków : Żłobek Miejski ,dwa Żłobki Niepubliczne w Polkowicach, jeden Niepubliczny Żłobek w Chocianowie oraz Żłobek Gminny w Grębocicach, trzy niepubliczne Kluby Malucha (2 w Polkowicach, 1 w Gaworzycach). Powiat polkowicki liczył w 2022 roku siedemnaście przedszkoli , w tym pięć niepublicznych oraz siedem punktów przedszkolnych. Stan sanitarno-techniczny placówek bez zastrzeżeń.

1.5. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE

Pod nadzorem PSSE Polkowice znajduje się Placówka Socjalizacyjna „Egida”, która od 2022 roku funkcjonuje w nowej lokalizacji w nowowynbudowanym obiekcie. oraz Placówka Socjalizacyjno-Interwencyjna „Perspektywa” i “Horyzont”. W 2022 roku skontrolowano placówkę socjalizacyjną „Egida”, która nie wykazała żadnych uchybień nieprawidłowości.

1.6. PLACÓWKI Z POBYTEM DZIENNYM

Pod nadzorem znajdują się 2 placówki wsparcia dziennego , są to 2 świetlice środowiskowe prowadzące stałą opiekę nad dziećmi. W 2022 roku skontrolowano jedną ze świetlic, która od marca 2022 roku funkcjonuje w nowej lokalizacji. Przebudowano i zaadoptowano pomieszczenia biblioteki szkolnej na świetlice środowiskową w Szkole Podstawowej Nr 4 w Polkowicach.

1.7. SZKOŁY WYŻSZE

Na terenie powiatu polkowickiego istnieje jedna uczelnia wyższa, która została skontrolowana w 2022 roku.

1.8. WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2022 roku na terenie powiatu organizowany był wypoczynek zimowy i letni dla dzieci i młodzieży. Wszystkie turnusy zostały zgłoszone do bazy MEN (5 turnusów zimowego wypoczynku

oraz 16 turnusów letniego wypoczynku). Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w trakcie trwania wypoczynku ,które nie wykazały żadnych uchybień sanitarno-technicznych.

1.9 WNIOSKI

Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu w 2021 rok przedstawia się w sposób zadawalający. W 2022 roku infrastruktura placówek oświatowo-wychowawczych znacząco nie uległa zmianie. Jedynie przebudowano i zaadoptowano pomieszczenia biblioteki szkolnej na świetlice środowiskową w Szkole Podstawowej Nr 4 w Polkowicach oraz Placówka Socjalizacyjna „Egida” funkcjonuje w nowej lokalizacji w nowowyprowadzonym obiekcie. Sukcesywnie poprawia się stan techniczny placówek będących pod nadzorem PSSE Polkowice .

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1) Do zakresu działania Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności:

- opiniowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin - sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska,
- opiniowanie projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia,
- opiniowanie warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia oraz wody w kąpieliskach,
- wydawanie opinii na poszczególnych etapach postępowania administracyjnego prowadzonego przez prezydenta, wójtów lub RDOŚ przed wydaniem decyzji uwarunkowań środowiskowych na realizację inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska (opinie w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określenia ewentualnego zakresu raportu dla planowanego przedsięwzięcia oraz opinie w sprawie środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia w oparciu o raporty oddziaływania na środowisko),
- udział w realizacji nadzoru nad warunkami higienicznymi i zdrowotnymi w zakładach pracy, obiektach nauczania i wychowania, świadczeń zdrowotnych, żywienia i żywności oraz innych zakładach użyteczności publicznej przy wydawaniu opinii na poszczególnych etapach przygotowania i realizacji inwestycji poprzez uzgadnianie dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, kontrole obiektów po zakończeniu prac budowlanych i opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania tych obiektów oraz uczestnictwo w załatwianiu interwencji w sprawach uciążliwości

środowiskowych.

2) W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Polkowicach w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał :

- **4** opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym **0** opinii negatywnych oraz zaopiniował **0** projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy poprzez nieprzedstawienie stanowiska,
- **10** opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym **0** opinii negatywnych oraz zaopiniował **0** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poprzez nieprzedstawienie stanowiska,
- **0** opinii dotyczących odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym **0** opinii stwierdzających brak możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- **55** opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym **41** opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny,
- **2** opinie dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia, w tym **0** opinii negatywnych,
- **13** opinii dotyczących dokumentacji projektowej, w tym **0** opinii negatywnych,
- **46** opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, w tym **0** opinii zgłaszających sprzeciw czy stwierdzających niespełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- **5** opinii w sprawach niewymienionych powyżej (np. warunków zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego, usytuowania wyrzutni powietrza na poziomie terenu, zastosowania materiałów do dystrybucji lub uzdatniania wody, planów remediacji zanieczyszczenia powierzchni ziemi itp.),
- **0** opinii dotyczących projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, w tym **0** opinii negatywnych oraz zaopiniował **0** planów remediacji poprzez nieprzedstawienie stanowiska,
- **0** opinii dotyczących warunków przeprowadzania działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia oraz wody w kąpieliskach, w tym **0** opinii negatywnych oraz zaopiniował **0** warunków poprzez nieprzedstawienie stanowiska.

3) W 2022 roku przeprowadzono **46** kontrole obiektów budowlanych.

4) Ocena sprawowanego nadzoru i ogólnego stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

- W powiecie polkowickim znaczna część przedsięwzięć związana jest z realizacją nowych inwestycji oraz kontynuacją modernizacji obiektów KGHM Polska Miedź S.A. Inwestycje te, miały na celu wdrożenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych wpływających na ograniczenie szkodliwego wpływu czynników procesu produkcyjnego na środowisko, unowocześnienie systemu kontroli i sterowania procesem produkcji. Unowocześnienie technologii wiązało się z minimalizacją zanieczyszczeń powietrza, znaczną redukcją hałasu oraz obniżeniem temperatury na stanowiskach pracy. Zmiana tych uwarunkowań, przełożyła się bezpośrednio na poprawę warunków pracy pracowników i redukcję szkodliwego wpływu czynników procesów wydobywczych i produkcyjnych na środowisko. Nowoczesne linie technologiczne poprzez hermetyzację procesów produkcyjnych znacznie ograniczają zanieczyszczenie środowiska pracy. System komputeryzacji umożliwia kontrolę procesów ze sterowni - pomieszczeń z wentylacją mechaniczną oraz klimatyzacją na obiegu powietrza wewnętrznego. Układy oczyszczające powietrze technologiczne znacznie ograniczyły emisje zanieczyszczeń do środowiska.

VII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

I. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Polkowicach kieruje działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia do wszystkich mieszkańców powiatu polkowickiego. Realizowane przedsięwzięcia oparto o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownicy sekcji oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia inicjowali, koordynowali i przeprowadzali działania, dotyczące następujących zagadnień: profilaktyka antynikotynowa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób zakaźnych, profilaktyka nadwagi i otyłości, profilaktyka chorób nowotworowych. Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną i racjonalne odżywianie. Programy kierowane były do dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów, nauczycieli, wychowawców, społeczności lokalnej. Współpracowano z koordynatorami programów i akcji, nauczycielami, wychowawcami, służbami mundurowymi, Starostwem Powiatowym oraz Gminami z terenu powiatu Polkowickiego, ośrodkami zdrowia.

II.

1. Program „Bieg po zdrowie”- to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu. Ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. W programie wzięło udział 85 uczniów z 2 szkół podstawowych z terenu powiatu polkowickiego.

- 2. Interwencja nieprogramowa „Akcja Zima”** – Prowadzono działania edukacyjne podczas ferii zimowych w placówkach oświatowo – wychowawczych i na terenie lodowiska w Polkowicach. Przeprowadzono narady. Przekazano organizatorom wypoczynku zimowego materiały edukacyjne (ulotki, broszury) dotyczące profilaktyki grypy i bezpiecznego stosowania antybiotyków oraz zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku zimowego. Współpracowano ze służbami mundurowymi z terenu powiatu polkowickiego, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Przedsiębiorstwem Komunikacji Miejskiej w Polkowicach. W interwencji nieprogramowej udział wzięły 4 placówki w sumie interwencją objęto 324 uczestników zimowisk organizowanych na terenie powiatu polkowickiego.
- 3. Interwencja nieprogramowa „Akcja Letnia” - Akcja LATO** ma na celu podniesienie świadomości z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz bezpieczeństwa podczas wakacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych wśród najmłodszych. W programie gry i zabawy i wiele innych atrakcji. W obchodach wzięło udział 440 osoby + społeczność lokalna (trudna do oszacowania). Współpracowano z Przedsiębiorstwem Komunikacji Miejskiej w Polkowicach, Centrum Kultury w Polkowicach.
- 4. Interwencja nieprogramowa Światowy Dzień Zdrowia** - tematem przewodnim tegorocznych obchodów było hasło „Nasza planeta, nasze zdrowie”. Działaniami edukacyjnymi objęto różne grupy odbiorców tj. dzieci i młodzież szkół podstawowych i średnich oraz ich rodziców i społeczność lokalną. W interwencji wzięło udział 120 osób oraz internauci liczba trudna do oszacowania.
- 5. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”** – ogólnopolski program dla przedszkoli. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Chcemy, aby w przedszkolach było zdrowo, ekologicznie i przyjaźnie. Zachęcamy przedszkolaków do aktywnego udziału w zajęciach. W programie wzięło udział 85 przedszkolaków z 2 przedszkoli z terenu powiatu polkowickiego.
- 6. Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok”** - program edukacyjny kierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych uświadamiający młodym ludziom, że zagrożenie może dotyczyć także ich osoby, a ryzyko choroby istnieje w każdym wieku i warto wiedzieć jak temu zapobiec. Do programu przystąpiła 1 szkoła – 60 osób.
- 7. Projekt „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych”** - Działania w ramach programu **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**- Program ma na celu wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia ich samych oraz ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych. Program ma charakter koedukacyjny, choć grupą docelową edukacji są młode kobiety. Jest to program pomagający kształtować styl życia młodych kobiet. Program został zrealizowany wśród 112 uczni.
- 8. Interwencja nieprogramowa Światowy Dzień Seniora**”- w działaniach udział wzięli: społeczność lokalna, Seniorzy z Polkowic, członkowie Polkowickiego Związku Inwalidów Narządu

Ruchu oraz Związku Emerytów i Rencistów w Polkowicach. Podczas imprezy rozgrywanej na świeżym powietrzu seniorzy mieli okazję poddać próbie swoje umiejętności sportowe. Organizatorzy przygotowali na tą okazję szereg konkurencji, sportowych. Najlepsi zawodnicy zostali nagrodzeni nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez Burmistrza Gminy Polkowice. Podczas spotkania pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Polkowicach zorganizowali plenerowy punkt informacyjny. Dystrybuowane materiały obejmowały profilaktykę jaskry, zaćmy, grypy i cukrzycy. Zapoznano uczestników z możliwością korzystania z bezpłatnych badań, przekazano numery telefonów oraz adresy domów dziennego pobytu na terenie powiatu. Rozdano materiały edukacyjne dotyczące: grypy, cukrzycy, zaćmy, jaskry. W spotkaniu wzięło udział 280 osób + społeczność lokalna.

9. Interwencja nieprogramowa Światowy Dzień AIDS"- Do udziału w obchodach zgłosiły się 2 placówki oświatowo - wychowawcze. W każdej ze szkół (biorących udział) były prowadzone zajęcia z dziećmi i młodzieżą (pogadanki, prelekcje filmów, rozdawnictwo ulotek) oraz tworzone były gazetki ściennie. Na podsumowanie zorganizowano konkurs wiedzy, w którym wzięło udział 40 uczniów.

10. Profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”
Główne zadania w ramach interwencji obejmują prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie profilaktyki stosowania nowych narkotyków tzw. dopalaczy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla uczniów, rodziców oraz wychowawców w placówkach nauczania i wychowywania, wykorzystano rollup z grafiką „Stop Dopalaczom”. Zorganizowano 11 narad, 3 punkty informacyjno– edukacyjne, 1 wystawy . Odbiorcami działań było ok. 750 osób. Realizatorzy: pracownik Sekcji OZiPZ Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Polkowicach, pielęgniarki szkolne, pedagodzy, rada sołecka, przedstawiciele Polkowickiego Przedsiębiorstwa Komunalnego. Prowadzono szeroko pojętą współpracę pomiędzy sekcją OZiPZ z oddziałami BŻiŻ oraz HP.

11. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczeniu AIDS – Podejmowane działania mają na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania w kierunku HIV. Realizowane są także działania w zakresie kampanii społecznych ogłaszanych przez Krajowe Biuro ds. AIDS. Corocznie obchodzony jest Światowy Dzień AIDS, w ramach którego odbywają się imprezy edukacyjno-artystyczne, konferencje, konkursy. W programie tym uczestniczyło 235 uczniów.

12. Profilaktyka Palenia tytoniu, w tym: „Światowy Dzień bez tytoniu”; „Światowy Dzień Rzucania Palenia”- Oczywiście 24 godziny nie wystarczą – mają jedynie zachęcić do całkowitego porzucenia nałogu. Choć ostrzeżenia „Palenie zabija” widoczne jest na każdej paczce papierosów, informacja ta– z racji swojej powszechności – szybko traci swój wydźwięk. Jak się jednak okazuje, dość skuteczne są „odstraszacze” graficzne – na przykład zdjęcia, nieraz makabryczne, zniszczonych organów wewnętrznych skutecznie zniechęcają młodzież do sięgania po papierosy oraz zwiększają liczbę palaczy, którzy decydują się zerwać z nałogiem. Grupa docelowa – dzieci

i młodzież, społeczność lokalna. Realizatorzy: pracownik Sekcji OZiPZ Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Polkowicach, pielęgniarki szkolne, pedagodzy, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy zakładów pracy z terenu powiatu polkowickiego. W obchodach wzięło udział 240 osoby + społeczność lokalna.

13. Profilaktyka zakażeń pokarmowych i zatruc grzybami. - Przeprowadzono naradę i dystrybucję materiałów edukacyjnych. W w/w interwencji udział wzięło 60 osób.

III. Podsumowanie

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, cieszyły się popularnością, zainteresowaniem, akceptacją społeczną oraz inicjowały do zachowań prozdrowotnych. Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym, działaniami Higieny Pracy i Epidemiologią przyczyniła się do współuczestnictwa w wielu inicjatywach na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym. Najczęstszymi formami działań były wystawy, imprezy okolicznościowe, podczas których były spotkania z młodzieżą szkolną i społecznością lokalną. Uruchomiono punkty informacyjno-edukacyjnych, w których udzielano porad, informacji na temat profilaktyki zdrowotnej, oraz prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty itp.).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ POWIATU POLKOWICKIEGO W ROKU 2022

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu polkowickiego przeprowadzili ogółem 4235 kontroli, wizytacji i wywiadów. Zgodnie z harmonogramem pobierania próbek kontrolnych wody, żywności pobrano 214 próbek. Wydano 111 postanowień, 239 decyzji merytorycznych i 77 decyzji opłatowych. Nałożono 9 mandatów karnych.

Zakwestionowano 6 próbek żywności ze względu na nieprawidłowe oznakowanie (1 próbka łososia świeżego fileta oraz 5 próbek kiełbasy białej surowej extra).

Ponadto, w związku z trwającym od marca 2020 roku stanem epidemii, pracownicy Oddziałów Nadzorowych, do maja 2022 roku wspomagali oddział Epidemiologii w działaniach związanych z przeprowadzaniem wywiadów epidemiologicznych, obsługą systemu SEPIS, a także udzielaniem petentom telefonicznych informacji na temat obowiązujących przepisów przeciwepidemicznych i zasad postępowania w trakcie kwarantanny i izolacji. W ciągu ubiegłego roku pracownicy PSSE w Polkowicach zgodnie z ustalonym harmonogramem pełnili dyżury podczas popołudniowej obsługi systemu SEPIS.

ECH